

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v hlavním líčení konaném dne 1. února 2024 v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Michala Roubíčka a přísedících Bc. Markéty Boudové a Mgr. Ivany Sonko (dříve Kutra), v Praze,

takto:

Obžalovaný I. P.

narozený dne xxx, xxx, státní příslušnost Ukrajinská republika, trvale bytem xxx, xxx, v ČR bez bydliště, t. č. ve vazbě ve Vazební věznici xxx,

je vinen, že

dne xxx v době od 16.25 do 16.26 hodin v Praze xxx, ulice xxx, na pozemní komunikaci před panelovým domem č. xxx, v osobním motorovém vozidle tovární značky Škoda Octavia, RZ xxx, poté, co mu nejprve na jeho žádost náhodný kolemjdoucí J. B., nar. xxx v době okolo 15.45 hodin v Praze xxx, ulice xxx přes aplikaci Bolt objednal jízdu na požadované místo do ulice xxx, přičemž danou službu si nechal objednat již s počátečním úmyslem usmrtit řidiče a zmocnit se jeho vozidla, k čemuž si předtím obstaral kuchyňský nůž o celkové délce 20,5 cm a délce ostří 10 cm, který pro lepší účinnost před činem ještě přebrousil ocílkou, při dobržďování v cíli trasy na uvedeném místě v ulici xxx z levé zadní sedačky uvedeným nožem zaútočil na řidiče vozidla, poškozeného M. P., nar. xxx tím způsobem, že jej opakovaně bodl do oblasti hlavy, krku a zad, poté mu nůž upadl na přední sedadlo spolujezdce, kdy jej oba uchopili a začali spolu zápasit, přičemž I. P. do poškozeného nadále bodal a snažil se mu zabránit v útěku a v působení rozruchu pomocí klaksonu vozidla, kdy uvedeným útokem a následným zápasem poškozenému M. P. způsobil 6 hlubokých bodných ran na pravé straně obličeje a na pravé straně krku mimo jiné s poškozením průšší

i podčelistní žlázy, s otevřením jak vnitřní hrdelní žíly, tak i vnitřní krkavice a s neúplným přetětím X. hlavového nervu, povrchovou řeznou ránu na pravém ušním boltci a za pravým ušním boltcem, povrchovou řeznou ránu na přechodu přední a levé boční plochy krku, povrchovou bodnořeznou ránu v týlní krajině vpravo, 13 hlubokých bodnořezných a bodných ran na krku vzadu a v šíjové krajině mimo jiné s průnikem bodného kanálu do páteřního kanálu a se zasažením krční míchy, hlubokou bodnou ránu na zadní straně horní části pravé paže, prostupující deltovým svalem, hlubokou bodnou ránu na zadní ploše horní části pravého předloktí, pronikající do povrchové svalové vrstvy předloktí, drobnou povrchovou bodnou ránu na zadní straně dolní poloviny pravého předloktí, pronikající pouze do podkoží, povrchovou řeznou ránu na malíkové hraně pravého předloktí, lalokovitou řeznou ránu na zadní ploše pravého zápěstí, lalokovitou řeznou ránu na hřbetní straně pravé ruky, drobnou povrchovou řeznou ránu na hřbetní straně 2. prstu pravé ruky, hlubokou řeznou ránu na malíkové hraně 5. prstu pravé ruky, pronikající až ke kosti, povrchovou řeznou ránu na hřbetní ploše 5. prstu pravé ruky, dosahující malíkové hrany prstu, dvě řezné rány v dlani pravé ruky, jednu povrchovou, druhou hlubokou, pronikající do svalové vrstvy, tři povrchové řezné rány na palcové hraně 2. prstu levé ruky, povrchovou řeznou ránu na dlaňové straně 1.-3. prstu levé ruky, hlubokou řeznou ránu na dlaňové straně 4. prstu levé ruky, kožní oděrky na malíkové hraně pravého předloktí, podkožní krevní výrony na vnitřní ploše levé paže, podkožní krevní výrony i s kožní oděrkou v okolí levého lokte, drobnou kožní oděrku na 4. prstu levé ruky, podkožní krevní výron s drobnou kožní oděrkou na pravém kolenu, poté z vozidla vystoupil, obešel je ke dveřím řidiče, poškozeného vytáhl z vozidla a pohodil jej na komunikaci, kde poškozený M. P., nar. xxx, zemřel v důsledku selhání dechu a krevního oběhu, v které vyústil souběh poranění způsobených ostrým předmětem, a to poranění krční míchy s jejím otokem, se současným neúplným přetětím pravostranného X. hlavového nervu a současných krevních ztrátách z poraněného cévního systému, zejména v oblasti krku, poté sedl do vozidla na místo řidiče a s uvedeným vozidlem z místa odjel na benzínovou čerpací stanici „xxx“ v Praze xxx, xxx, kde chtěl vozidlo umýt od krve a případně dotankovat pohonné hmoty, přičemž v 19.20 hodin zde byl zadržen policií,

tedy

jiného úmyslně usmrtil po předchozím uvážení a v úmyslu získat pro sebe majetkový prospěch,

čímž spáchal

zločin vraždy podle § 140 odst. 2, odst. 3 písm. j) tr. zákoníku

a odsuzuje se

za shora uvedený zvláště závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 2, odst. 3 písm. j) tr. zákoníku a za sbíhající se dílem dokonaný, dílem pokus podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku a za přečin poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 tr. zákoníku, za které byl odsouzen trestním příkazem Okresního soudu v Lounech ze dne 28. 11. 2022, č. j. 3 T 233/2022-95, který byl obžalovanému doručen dne 5. 1. 2023 a nabyl právní moci dne 27. 1. 2023,

podle § 140 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku k souhrnnému **trestu odnětí svobody ve výměře 17,5 (sedmnácti a půl) roku.**

Za správnost vyhotovení K. V.

Podle § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku se obžalovaný pro výkon tohoto trestu zařazuje **do věznice se zvýšenou ostrahou.**

Podle § 80 odst. 1, 2 tr. zákoníku se dále ukládá **trest vyhoštění na dobu neurčitou.**

Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku se zrušuje výrok o trestu z trestního příkazu Okresního soudu v Lounech ze dne 28. 11. 2022, č. j. 3 T 233/2022-95, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo tímto zrušením, pozbyla podkladu.

Podle § 228 odst. 1 tr. ř. je obžalovaný povinen zaplatit poškozeným:

- **Oborové zdravotní pojišťovně zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví, IČO: 47114321, sídlem Roškotova 1225/1, 140 00 Praha 4, na náhradě majetkové škody částku ve výši 3 958 Kč (tři tisíce devět set padesát osm korun českých),**
- **České republice – Ministerstvu spravedlnosti ČR, sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2, na náhradě nemajetkové újmy v penězích částku ve výši 200 000 Kč (dvě stě tisíc korun českých),**
- **N. P., narozené xxx, za zásah do osobnostních práv spočívajících v právu na ochranu života a zdraví její blízké osoby, na úplné rodinné vazby, na klidné a bezpečné dětství a vyrůstání a za prožité duševní útrapy jako náhradu nemajetkové újmy v penězích částku ve výši 600 000 Kč (šest set tisíc korun českých) se zákonným úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z dlužné částky od 18. 8. 2023 do zaplacení,**
- **E. H. P., narozené xxx, za zásah do osobnostních práv spočívajících v právu na ochranu života a zdraví její blízké osoby, na úplné rodinné vazby a za prožité duševní útrapy jako náhradu nemajetkové újmy v penězích částku ve výši 80 000 Kč (osmdesát tisíc korun českých) se zákonným úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z dlužné částky od 18. 8. 2023 do zaplacení.**

Podle § 229 odst. 1 tr. ř. se poškozená **V. P., narozená xxx**, odkazuje s nárokem na náhradu nemajetkové újmy v penězích na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 229 odst. 2 tr. ř. se poškozená **E. H. P., narozená xxx**, odkazuje se zbytkem svého nároku na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění:

1. Na základě dokazování provedeného v hlavním líčení a na základě skutečností, které obžalovaný a státní zástupkyně učinili nespornými, a od jejichž dokazování tak soud upustil, dospěl soud k závěru o skutkovém stavu, jak je popsán ve výroku tohoto rozsudku.
K procesnímu postupu soudu

Za správnost vyhotovení K. V.

2. V hlavním líčení zahájeném dne 16. 8. 2023 obžalovaný v rámci svého výsledku prohlásil svoji vinu a soud toto prohlášení podle § 206c odst. 4 tr. ř. přijal. V dalším průběhu řízení však obhajoba zadala zpracování znaleckého posudku z oboru zdravotnictví odvětví psychiatrie, specializace psychiatrie, a psychologie, klinická psychologie, který je založen na č.l. 889 spisu. Předložen soudu byl dne 23. 11. 2023. Z tohoto znaleckého posudku zpracovaného PhDr. Jiřím Michalcem Ph.D., soudním znalcem z oboru psychologie, odvětví klinická psychologie, a MUDr. Jakubem Šimkem, soudním znalcem z oboru zdravotnictví, odvětví a specializace psychiatrie, vyplynulo, že dle závěrů těchto znalců obžalovaný trpí a před činem trpěl závažnou duševní poruchou v pravém slova smyslu - xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx. Závažným způsobem onemocnění ovlivnilo jeho rozpoznávací a ovládací schopnosti, které dle závěrů znalců byly vymizelé. Za situace, kdy trestně odpovědný pachatel je pojmovým znakem trestného činu a trestní odpovědnost obžalovaného byla tímto znaleckým posudkem poměrně významně zpochybněna, zvažoval soud, jak na tuto situaci po přijetí prohlášení viny reagovat. Je totiž zcela nesporné, že tato otázka, je-li nastolena, nemůže zůstat opomenuta jen proto, že ve věci již předtím došlo k přijetí prohlášení viny. Takový postup by byl v příkrém rozporu se základními zásadami trestního řízení, jaké jsou zakotveny zejména v ustanovení § 2 odst. 4 a odst. 5 tr. ř. Trestní věci se projednávají s plným šetřením práv a svobod zaručených Listinou základních práv a svobod a mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách, orgány činné v trestním řízení jsou povinny zjišťovat skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Nové instituty zakotvené v § 206a až § 206d tr. ř. zcela jistě nemají při své aplikaci vést k popření těchto základních zásad trestního řízení. Soud uvažoval i v tom směru, že pokud by za této situace odmítl do svých úvah zahrnout předkládaný znalecký posudek, zcela jistě by následně vydané rozhodnutí soudu neobstálo v rámci přezkumu. Proto se soud touto základní otázkou trestní odpovědnosti mohl a musel zabývat i přes učiněné a přijaté prohlášení viny. Nadále tedy z tohoto prohlášení viny nemohl vycházet. Protože však obžalovaný nijak nezpochybňoval objektivní stránku trestného činu, tedy popis, jak je uveden ve výroku obžaloby, byly tyto skutečnosti mezi státní zástupkyní a obžalovaným nesporné, obžalovaný a státní zástupkyně je tak podle § 206d tr. ř. označili, a soud od jejich dokazování upustil, s výjimkou časového zpřesnění samotného útoku na poškozeného. Dokazování tak bylo zaměřeno zejména na otázky přičetnosti, náhrady škody a nemajetkové újmy, a na obstarání dostatečného důkazního podkladu pro úvahy soudu o trestu a o právní kvalifikaci podle § 140 odst. 3 písm. i) tr. zákoníku.

Důkazní stav a skutkové závěry

3. **Obžalovaný** se v rámci hlavního líčení po prohlášení viny vyjádřil ke své medikaci – uvedl, že pobírá léky na spaní, jejich název neznal, ráno a večer bere po dvou tabletách. Po léčích je klidnější, spokojenější. Vyjádřil se k trestní věci Okresního soudu v Lounech vedené pod sp. zn. 3 T 233/2022, ke které uvedl, že byl zamilovaný do dívky A., jejíž jméno vyskládal v obchodě. Byla to hloupost. Dále byl dotazován na průběh znaleckého zkoumání znalkyněmi MUDr. Léblovou a PhDr. Záhorskou – k tomu uvedl, že si vyšetření vybavuje a že poprvé tam říkal spoustu hloupostí. Nejprve říkal něco o hadovi a při druhém vyšetření už dostával tabletky a hlouposti už neříkal. K minulým psychiatrickým léčbám uvedl, že se léčil 3 týdny v roce 2021 na Ukrajině, neboť tam užíval drogy. Měl strach, že je sledován, pronásledován, vylezl na památník, zapálil na sobě oblečení. Bral tehdy metamfetamin, marihuanu a potom „sůl“.
4. Ve vztahu k projednávané věci sdělil, že doufal, že když bude dopaden, bude ve věznici v bezpečí. Neví, před kým se chtěl dostat do bezpečí, lituje toho. Kdyby ho policie nezadržela,

měl v plánu vozidlo prodat na náhradní díly. Neměl promyšleno, kde a komu by auto prodal, bylo by to ale v zahraničí. O tom, že je vozidlo vybaveno GPS sledováním, nevěděl. O celé záležitosti přemýšlel 1 den. K předloženému noži (stopa číslo 36) a ocílce (stopa číslo 37) uvedl, že nůž vzal z ubytovny a ocílku k jeho naostření koupil v xxx asi 5 hodin před činem. Jeho cílem bylo dostat se k tomu autu. Nikdy dříve nikomu neublížil, ani zvířeti, nikdy nebyl účastníkem nějakého násilného incidentu, nechápe, proč se tohoto jednání dopustil. Potvrdil, že ve vozidle nalezený mobilní telefon vyhodil z okna, neboť se bál, že prostřednictvím tohoto telefonu bude možné vozidlo zaměřit. Potvrdil též, že v okamžiku zadržení policií čistil kabinu vozidla kapesníčky nalezenými ve vozidle. Měl u sebe málo peněz, vlastně neví, co by dělal, pokud by jej policie nezadržela. Dále se vyjadřoval ke svým pobytům na území České republiky a ke svým majetkovým poměrům. V minulosti všechny peníze utratil za drogy, nemá úspory, nemá majetek větší hodnoty, po zdravotní stránce se cítí dobře. Byl brigádně zaměstnaný na stavbě, kde pobíral cirká 30 000 Kč měsíčně.

5. Zejména se zřetelem na zkoumání zdravotního stavu obžalovaného v souvislosti s deliktem četl soud za splnění podmínek § 211 odst. 1 tr. ř. svědecké výpovědi. **Svědčyně J. J.** (č.l. 306) nepopisovala žádnou bizarnost v chování pachatele. Popsala, že ji upoutalo troubení vozidla, po chvíli registrovala volání o pomoc, dále jak někdo vytahuje poškozeného z vozidla, vozidlo popojelo, zastavilo a nakonec se rozjelo pryč. Poskytovala poškozenému první pomoc, volala záchrannou službu, poškozený však záhy zemřel. Nepopisovala, že by se projevoval tak, že by pociťoval vysokou míru utrpení, bolesti, zajímal se o svou peněženku. Podstatné sdělení padlo v závěru výslechu, kdy k dotazu obhájce uvedla, že pachatel na ni působil jako by byl překvapený, že tam někdo je. **Svěddek D. D.** (č.l. 366) též asistoval na místě činu, útok samotný neregistroval, až dodatečně poskytoval asistenci svědkyni J. při péči o poškozeného. Ohledně chování poškozeného popsal, že zvolal žádost o pomoc a říkal, že chce zemřít. **Svěddek J. B.** (č.l. 374) vypověděl, že objednal pro muže s ukrajinským nebo ruským přízvukem v ulici xxx taxi (Bolt) – výslovně byl požádán o tuto společnost, muž říkal, že nemá mobil. Zprvu se mu nechtělo, pak ho objednal do ulice xxx. Muž si ověřil, jakým vozidlem má jet. V 15:48 hod. muž taxíkem odjel, v 16:26 hod. mu aplikace sdělila, že je jízda dokončená. Dál už byl jen kontaktován policií. Nic zvláštního k onomu muži či jeho chování neuvedl. Konečně **svědek Y. V.** (č.l. 406) popsal, že obžalovanému poskytl azyl, když ho náhodně potkal na ulici. Nechal ho u sebe přespát. Druhý den zmizel obžalovaný i s nožem. V místě pobytu svědka jinak všechno zůstalo vč. elektroniky. Ví, že obžalovaný v minulosti užíval návykové látky, tentokrát mu nepřišlo, že by byl pod jejich vlivem. Obžalovaný mu řekl, že je rozhádaný s rodiči, a že mu nezaplatili v zaměstnání – to se svědkovi moc nezdálo. Obžalovaný vypadal v klidu, žádné neobvyklé chování svědek nezaregistroval. Svědkovi přišel smutný, ale jinak spokojený.
6. Obecně k anamnéze a osobě obžalovaného soud podle § 211 odst. 1 tr. ř. přečetl výpovědi jeho otce a matky. **Svěddek I. P.** (otec obžalovaného) /č.l. 317/ popsal, že se obžalovaný narodil v České republice, když zde podnikali, cca v roce 1998 se vrátili na Ukrajinu. Zhruba v polovině roku 2021 se s manželkou vrátili do České republiky, obžalovaný zůstal na Ukrajině. Dozvěděli se, že má nějaké problémy s drogami. Po nehodě s nákladákem byl obžalovaný téměř 2 měsíce hospitalizovaný v nemocnici v xxx s poraněním hlavy, nějakou dobu byl v kómatu. Poté dostal léky a invalidní důchod. Matka obžalovaného za ním jela na Ukrajinu a tam se o něj starala. S chováním obžalovaného tam byly problémy – utíkal. Zhruba v polovině roku 2022 manželka přivezla obžalovaného do České republiky. Obžalovaný brigádně pomáhal na stavbě, měl však bolesti hlavy a občas zapomínal. Svědek neví o tom, že by obžalovaný měl strach z lidí. V pátek před vloupáním do prodejny xxx, které se odehrálo dne 28. 10. 2022, utekl z ubytovny a přišel za policií, ať ho zavřou. Týden

na to šel svědek s manželkou na policii, aby obžalovaného policie zadržela, avšak policie sdělila, že syn je dospělý, a nemohou nic udělat. Poté o synovi neslyšel, až xxx zahlédl I. obličej ve zprávách o vraždě taxikáře. Nemůže uvěřit tomu, co měl asi udělat, protože doma nedokázal zabít ani slepici. V minulosti měl obžalovaný problém s jízdou pod vlivem alkoholu, na Ukrajině mu za to odňali řidičský průkaz. On sám ho neviděl užívat drogy, ví o tom od lékařů z Ukrajiny. Dle sdělení ukrajinské policie těsně před nehodou na Ukrajině obžalovaný telefonoval na policii, že ho někdo neurčitý chce zabít. Telefonoval asi 5x. I útěk zde v České republice bylo podle svědka pod vlivem obavy, že ho chtějí zabít. Svědkovi se obžalovaný nikdy nezmiňoval, že by chtěl do vězení. Obžalovaný rovněž zmiňoval, že slyší nějaké hlasy, měl to i během spaní. Někdy se probudil s křikem. **Svědčyně O. P.** (matka obžalovaného) /č.l. 415/ nad rámec z výpovědi otce obžalovaného uvedla, že po propuštění z hospitalizace po utrpeném úrazu hlavy přijela za obžalovaným na Ukrajinu. Po události, kdy obžalovaný utekl a jel taxíkem do vedlejší vesnice a ona ho našla na mostě, kdy uváděl, že neví, co tam dělá, zajistila svědkyně přes kontakt na neuropatologa hospitalizaci obžalovaného v nemocnici v xxx. Po hospitalizaci se jeho zdravotní stav zlepšil. V květnu 2022 se s obžalovaným vrátila za manželem do České republiky. Z hlediska medikace bylo obžalovanému doporučeno užívání vitaminů a dalších léků, které si nevybavuje. Léky bral obžalovaný zhruba 2 měsíce, poté už bylo bez léků. V xxx lékař nabídl, že by mohla být obžalovanému přiznána invalidita nejnižšího stupně, bez jejího přiznání by dost možná ani obžalovaný nemohl vycestovat do České republiky, neboť v té době již na Ukrajině propukla válka. Zde v České republice se obžalovaný občas začal bezdůvodně smát, občas se tvářil nepřítomně. Doma si kromě těchto projevů ničeho zvláštního nevšimla. Před projednávanou událostí viděla obžalovaného naposledy v pátek před jeho vloupáním do prodejny xxx. Ví, že následně byl policií zadržen, ale kontakt jim jako rodičům umožněn nebyl. Poté poznala obžalovaného až ze zpráv, a to podle jizev, které měl po té nehodě. Svědkyně neví nic o tom, že by obžalovaný užíval drogy, říkali jí to lékaři v xxx. Ví, že na Ukrajině dostal obžalovaný pokutu za porušování pravidel silničního provozu.

7. Krátce před nyní projednávanými událostmi byl obžalovaný řešen pro vloupání do prodejny xxx dne 28. 10. 2022 (připojený spis Okresního soudu v Lounech sp. zn. 3 T 233/2022). Pro prohloubení poznatků o osobě obžalovaného a jeho chování v období bezprostředně předcházejícím spáchání tohoto deliktu (což obžalovaný od počátku nijak nezpochybňoval, toliko vyvstala otázka, zda byl příčetný), konkrétně méně jak 1 měsíc, byli slyšeni policisté, kteří s ním tehdy přišli do bezprostředního kontaktu – **praporčík Z. Š. a podpraporčík R. F. Z. Š.** nebyl s to sdělit detaily, neboť tehdy obžalovaného osobně nezadržoval a spíše se věnoval administrativě. Obžalovaný se nechal zadržet, choval se klidně jako každá jiná zadržená osoba. **R. F.** byl příslušníkem, který obžalovaného na místě zadržel. Obžalovaný se tehdy do rozsvíceného objektu dostal stropem – jednou propadl v části nad pokladnami, podruhé se podhledem propadl do masny. Než za zhruba hodinu sehnali někoho, kdo by jim otevřel automatické dveře, obžalovaný tam spořádaně čekal a odpovídal na otázky přes dveře (k osobním údajům – odpovídal přiléhavě). Po otevření se nechal zadržet. Choval se rezignovaně – neměl kam utéct. Za neobvyklé označil výtvary obžalovaného nalezené po otevření dveří (po celé masně z lahví vyskládaná srdíčka se jménem asi A.). Charakter tohoto činu přišel svědkovi divný – v prodejně byl ještě pohyb, po propadnutí stropem pokračoval dál a nevolil útěk. Masnu poškodil, jak se snažil vyškrábat zase nahoru do podhledu. Způsob jeho komunikace neobvyklý nebyl, nezískal ani bezprostřední dojem, že by byl obžalovaný intoxikovaný, prvotně si svědek nevybavuje, že by obžalovaný uváděl, že chce být uvězněný.

8. Znalce **MUDr. Gabriela Léblová** (k posudku na č.l. 428) v rámci svého výsledku uvedla, že se znalkyní – psychologkou (PhDr. Jindřiškou Záhorskou, Ph.D.) dospěly k závěru, že obžalovaný netrpí a ani v předmětné době netrpěl duševní poruchou v pravém slova smyslu, tedy xxx. Konstatovaly problematiku drog, problematiku osobnosti a forenzně nevýznamné organické znaky. Vzhledem ke skutku rozpoznávací schopnosti obžalovaného zhodnotila jako zachovalé, ovládací jako xxx v důsledku xxx osobnosti a xxx xxx. Předmětné jednání je dle názoru znalkyně zcela nechorobné, plánované, připravované a cílesměrné z hlediska chování jak před, tak po skutku. Není navrhován žádný typ ochranného opatření, není zde co léčit.
9. Z písemného posudku bylo zřejmé, že se obžalovaný v rámci prvního vyšetření projevoval značně nestandardně. Proto byla znalkyně v tomto směru dotazována, kdy uvedla, že v závěru prvního vyšetření začal obžalovaný ventilovat sdělení vyznívající bizarně. Nejprve komunikoval vcelku přiléhavě, ke konci přicházel s různými sděleními o „hadu M.“, bohu a podobných věcech. Klinický obrázek neodpovídal zákonitostem chorobného stavu – například zrakové halucinace jsou velmi netypické. Proto iniciovala pobyt obžalovaného na vězeňském psychiatrickém oddělení v xxx, který je kvalitativně srovnatelný s nařízením pozorování (§ 116 odst. 2 tr.ř.). Po návratu provedly opětovné vyšetření, po kterém věc uzavřely i v kontextu s poznatky z psychiatrické hospitalizace, neboť šlo o nápadně předimenzované projevy, a navíc je následně obžalovaný po hospitalizaci popřel nebo prezentoval v jiném – mírnějším světle, což u chorobných fenoménů není možné („*Jestli je něco v mentálním světě zcela rigidní, tak jsou to chorobné fenomény.*“). Ty nemá pacient v moci, zcela jej pohltí bez možnosti je popřít, negovat. Jde o vtažení do alternativního světa s vlastními zákonitostmi bez možnosti vystoupit a počínat si racionálně ve světě reálném a zase se vrátit do světa alternativního. Chorobné prožitky jsou tak zásadní, oslovující, že jsou patrné i na nonverbálním projevu, což zde nebylo a jde o jeden z komponent jejich závěrů. V drtivé většině psychotický pacient ani po odeznění akutní symptomatiky následně nezíská plný náhled. Došli tak k závěru, že bizarní projevy mohou být dílem fantazijní v rámci obranných procesů při situaci, v které se nachází a kterou si uvědomuje i včetně následků. Zároveň nelze ani vyloučit, a v řadě sdělení to tak je, v podstatě účelové jednání a významnou manipulaci s daty (stává se často, že uživatel drog následně v jiné situaci prezentuje policii své zážitky z předchozího užívání drog). V případě obžalovaného je opakovaná modifikace sdělení a motivací – nejprve chtěl auto, aby jej prodal v Německu, pak se skutku dopustil, protože chtěl do vězení a poslední verze byla, že zabil poškozeného, protože se bál, že ho chce odvézt pryč. Posouvá, obměňuje a upravuje svá sdělení, čemuž se v psychiatrii říká „*pragmatický postoj k pravdě*“, jde i o otázku disociality.
10. Obžalovaný ve druhém vyšetření velkou část bizarních sdělení popíral nebo vysvětlil jednoduchým způsobem jako inspirované z YouTube apod. Pokud znalkyně srovnává všechny zdroje – kdy, jak posuzovaný něco říkal, tak z jejího pohledu toto vyplývá, přičemž to, jak posuzovaný tyto takzvané šalebné, chorobné vjemy ventiloval, samo o sobě primárně budilo podezření, že se nejedná o skutečný prožitek na úrovni nevývratnosti a ovládatosti. Odkazovala též na anamnézu – má za vyloučené, aby (v konkrétním případě obžalovaný) někde jel, šel na úřad práce, kde byl diskomfortně vyhozen, pak se v klidu domluvil s kamarádem, byl u něj (kdy kamarád mluvil o tom, že obžalovaný byl v pořádku a že byl jenom smutný, že nemá peníze), pak naplánoval cílesměrnou činnost, kde prokázal velkou sociální zdatnost, odhad věcí, odhad místa, i následně poté se choval konstruktivně, ve výsledku přiznal, že předtím říkal něco a teď zrovna lže. Toto není možné u někoho, u koho jsou vážně narušené psychické funkce v psychóze. To, co posuzovaný pak o některých těchto prožitcích říkal, je nápadné směrem k simulaci. Neexistují data pro možné vymezení

souvislosti mezi případným psychotickým onemocněním dvojčete a posuzovaného, navíc když zde vstupuje do hry drogová problematika, která může zastiňovat všechno ostatní. Znalkyně i k otázkám obhajoby trvala na tom, že v psychiatrii je většinou teoreticky možné vše, podstatné ale je individualizovat konkrétní osobu, konkrétní poznatky k ní a k deliktu a na tomto podkladu činit konkrétní závěry. V konkrétním případě znalkyně neshledaly, že by jednání obžalovaného bylo motivováno chorobnými fenomény. Kategoricky vyloučila, že by se u obžalovaného rozvíjela xxx. Z hlediska prognózy do budoucna je nezbytné, aby obžalovaný abstinovat od drog.

11. Znalkyni byl znám i předchozí delikt řešený Okresním soudem v Lounech (sp. zn. 3 T 233/2022), probíraly to s obžalovaným při vyšetření a zvažovaly při formulování znaleckého závěru. Nevyloučila (byť to obžalovaný nepotvrzuje), že tehdy mohl být pod vlivem drog. Podstatné je, že nyní řešený skutek nenese žádné – byť minimální – stopy chorobnosti, žádné známky – byť jen minimální – dezorganizace, nejistoty, lavírování ve věcech. Reziduální psychotická porucha nebo reziduální stav po užívání drog zjištěn nebyl.
12. Osobnost obžalovaného je xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx. Skutek tak, jak byl posuzován, byl promyšlen, bylo zvoleno řešení vyhovující na základě osobních dispozic pachatele, byl spáchán. Provedení skutku ve své podstatě vylučuje významný zásah nějakého chorobného fenoménu či mechanismu. Nejedná se o první negativní projev takto strukturované osobnosti, v minulosti střety se zákonem zdokumentované jsou, sám obžalovaný v rámci vyšetření uváděl, že kradl ve čtvrté-páté třídě. Jsou zdokumentované i projevy neharmonické osobnosti – měl velmi kladný vztah k drogám i přesto, že pod jejich vlivem se dopouštěl zásadních poruchových projevů. Věk 24 let není z tohoto hlediska nijak vysoký. Anomální osobnosti těžké situace řeší méně konstruktivně, stává se, že vyberou nevhodnou, egocentrickou, anetickou variantu řešení k tíži jiného. Pokud jde o úraz hlavy, nezjistila žádné vážné organické poškození, nebylo pozorováno ani během hospitalizace a nevyplynulo nic takového ani z testů. V testech vyšla drobná xxx, tu ale hodnotí znalkyně jako nevýznamnou ve vztahu ke skutku. U obžalovaného z lékařských zpráv z Ukrajiny plyne nikoliv krvácení do mozku, nýbrž subdurální hematom (v zásadě „modřina“, která byla lékařsky následně záhy evakuována). V dokumentaci není popsán ani žádný závažný nález. Medikace nasazená dle ukrajinských lékařských zpráv je podpůrného rázu, žádná psychiatricky významná. K medikaci z psychiatrické hospitalizace v České republice uvedla, že xxx je xxx lék, nikoliv xxx, xxx je lék na poruchové chování a zklidnění s minimálním xxx efektem, xxx je xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx – obžalovaný může působit ospale. To je další podklad jejich závěrů: je-li tato medikace nasazena nepsychotickému pacientovi, je významně sedovaný, což je známka toho, že se zřejmě o psychózu jednat nebude. Nasazená medikace (xxx 10mg půl 01, xxx 2mg 100) je nízká. Ani nasazená medikace z Ukrajiny tak, jak byla popsána matkou obžalovaného (2-3 měsíce léky, pak kontrola), nesvědčí o závažné medikaci. Zjištěná rodinná zátěž se vztahovala k uživatelům návykových látek a alkoholu.
13. Pokud jde o jazykovou bariéru, tato dle znalkyně na závěry vliv nemohla mít – měly k dispozici tlumočníka, který pomáhal rozkrývat i případné kulturní rozdíly.
14. Znalkyně – psycholožka **PhDr. Jindřiška Záhorská Ph.D.** (k posudku na č.l. 428), v rámci svého výsledku popsala ve shodě s MUDr. Léblou průběh vyšetření obžalovaného i závěry, které z toho činí, a z hlediska své specializace uzavřela následovně. U posuzovaného nezjistila žádné znaky, které by svědčily pro psychické onemocnění v pravém slova smyslu, tedy xxx. Přítomny byly mírné xxx, které nedosahovaly stupně xxx. Osobnost

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx. Aktuálně jsou xx. V průběhu prvního i druhého znaleckého vyšetření obžalovaný odmítl testy kognitivních schopností vyplnit (uváděl, že je dál vyplňovat nemůže, že to nezvládá). Na základě celkového zhodnocení byly kognitivní schopnosti v xxxxxxxxxxxxxxx. Byly přítomny xxxxxxxxxxxxxxx. Znalkyně hodnotila také eventuální motivaci obžalovaného k spáchání trestného činu – jako hlavní motivace byla zhodnocena velmi pravděpodobně motivace ziskná, kdy se jednalo o zisk automobilu. Obžalovaný byl v tíživé finanční životní situaci a chtěl ji řešit získáním automobilu, kdy tento způsob plně odpovídá osobnostním charakteristikám obžalovaného. Nebyla zjištěna žádná motivace chorobná, patologická. Dále hodnotila individuální kriminální predikci z psychologického hlediska – u obžalovaného významně převažují znaky xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx. Na jejích závěrech nic nemění ani kompletní spisový materiál Okresního soudu v Lounech (sp zn. 3 T 233/2022), který jí byl poskytnut. Jeho počínání je třeba posuzovat optikou jeho osobnostní charakteristiky, osobnosti a intelektu, nikoliv optikou vlastní. Pak jeho počínání dává smysl.

15. Vztah obžalovaného k rodičům je xxxxxxxx, jsou mezi nimi konflikty, dovezli ho do České republiky, neboť velmi intenzivně a nákladně užíval na Ukrajině návykové látky. Chtěli ho mít pod kontrolou. Dostali tak pod kontrolu i jeho majetkové poměry, což obžalovaný vnímal negativně. Ve spise z Loun uváděl, že se obává, že ho rodiče budou chtít nechat omezit ve svéprávnosti. To ostatně bylo počátkem trajektorie, která obžalovaného přivedla k vloupání do xxxxxxxxxxxxxxx a následně k projednávané vraždě. Sdělení o obavě z usmrcení od rodičů podával vždy až jako druhou verzi. Na druhou stranu ale i uváděl, že to policii sdělil jen proto, aby ho odvezli někam jinam. Pak uváděl, že se rodičů už zase nebojí, a že chce být propuštěn. Je to velmi manipulativní použití pravdy. Psychotické prožívání je zcela odlišné – nelze se chvíli bát a chvíli nebát. Jde o jiný jev, který se mírně projevoval v testových metodách, a sice xxxxxxxxxxxxxxx (nedůvěřivost, obezřetnost, strach z něčeho, pocit, že svět je nepřátelský), což je zcela typické u některých typů návykových látek, zejména obžalovaným dříve užívaného pervitinu. Ani v tomto případě nelze úplně vyloučit účelovost jednání. Jednání je xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx. Jeho počínání uvnitř xxxxxxxx do tohoto obrázku zapadá včetně jeho (racionálního) závěru, že stačilo jeho výtvary setřít z podlahy. Psychotikům je to úplně jedno. Způsob provedení vloupání do xxxxxxxx není standardní, svědčí o xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx. Jeho výtvary jsou dané i dle jeho vlastního vysvětlení vlastně dětským chováním a krácením si dlouhé chvíle. Xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx. Racionální a organizované jsou i úkony obžalovaného v právě projednávané věci: „vyhodím mobilní telefon, aby mě někdo nedopadl, ubrousky, kterými setru krev, tak dám do hrnce, který najdu v autě, najdu ten hrnec a dám to dovnitř. To, že jdu si umýt ruce a zjistím, že ta perlívá voda, tak mě na těch rukou bolí, takže jedu na benzínovou stanici, abych si umyl ruce tam, zjistím, že mám málo benzínu, který mi svítí, a hledám peníze, abych dojel, kam chci.“ Toto psychotik neudělá. Stejně není u akutní psychotické ataky velmi přesný popis jednání, který podával obžalovaný. Jím udávané emoce (lítost vůči dceři poškozeného) nejsou vnitřně prožívané. Odpovídá to jeho osobnostním charakteristikám. Sebehodnocení obžalovaného je poplatné osobnostním charakteristikám, xxxxxxxxxxxxxxx. Ladění je egocentrické, zaměřené na uspokojení vlastních potřeb, vlastních přání a pokud možno v co nejrychlejší době.
16. Pokud jde o predikci, u obžalovaného pozitivně hodnotila nepřítomnost psychického onemocnění v pravém slova smyslu, kognitivní schopnosti v pásmu ještě normy, oproti tomu xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx. Převažují u něj složky negativní, snížené funkční rodinné prostředí, diagnostikované organické postižení (porucha v důsledku zranění nedosahující stupně xxx – organické rysy jsou xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, ale nejsou natolik významné, aby

ten člověk nebyl schopný běžně vnímat situace, které jsou kolem něj, aby nebyl schopný běžně fungovat v životě, může být způsobena i multifaktoriálně – například abúzem návykových látek), i když mírné formy, xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, problematická sociální a pracovní adaptace, opakované porušování zákonných norem, ať už to jsou krádeže v dětství, ať už to je přechod hranic na cizí pás, kdy byl z České republiky vyhoštěn a tak. Negativní je i – bude-li trestná činnost prokázána – zcela chybějící pocity viny. S takto převažujícími negativními faktory není možno hodnotit kriminální predikci jako dobrou, i přesto, že jde o prvopachatele takto závažného trestného činu. Predikce výchovného účinku výkonu trestu velmi záleží na přístupu obžalovaného, který je ale též limitovaný jeho osobností. V době vyšetření pro obžalovaného z tohoto hlediska bylo podstatné pouze to, jak získat ve vězení cigarety.

17. V rámci řízení zpracovali znalecký posudek dva znalci obhajoby – **MUDr. Jakub Šimek** (psychiatrie) a **PhDr. Jiří Michalec, Ph.D.** (psychologie).
18. **Státní zástupkyně namítala** absolutní nepoužitelnost znaleckého posudku s ohledem na skutečnost, že PhDr. Jiří Michalec, Ph.D., v době, kdy přijal znalecký úkol a v době, kdy prováděl vyšetření obžalovaného (19. 10. 2023), ještě nebyl zapsán do seznamu znalců, přičemž tento zápis má konstitutivní charakter. Soud se touto otázkou zabýval – vyžádal si informace od Ministerstva spravedlnosti, z nichž vyplynulo, že tento znalec složil znalecký slib po splnění veškerých formálních i materiálních předpokladů (§ 5 odst. 1 písm. h/ zákona č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech – dále jen „znalecký zákon“) dne 17. 10. 2023, dne 25. 10. 2023 (*výpis ze seznamu znalců na č.l. 901, sdělení Ministerstva spravedlnosti na č.l. 964*) pak byl zapsán do seznamu znalců. Tuto námitku soud vyhodnotil tak, že formálně je přílehavá, avšak v konkrétním případě sám o sobě tento nedostatek nedegraduje znalecké závěry znalce. Je zajisté pravda, že zápis do seznamu znalců má konstitutivní charakter (§ 11 odst. 1 znaleckého zákona). Znalec tedy striktně vzato neměl přijmout znalecký úkol, avšak nelze pominout časové souvislosti. Znalec měl splněny všechny předpoklady včetně složení slibu (přičemž zápis do seznamu je následně již jen nárokový administrativní úkon - § 11 odst. 3 znaleckého zákona), samotný znalecký posudek pak byl vypracován dne 23. 11. 2023, a výslech znalce před soudem probíhal dne 27. 11. 2023, obojí tedy v době, kdy již znalcem byl. Proto v tomto konkrétním případě má soud toto pochybení za pochybení menší závažnosti, které nebrání tomu, aby se s předloženým znaleckým posudkem v trestním řízení plnohodnotně nakládalo podle § 105 tr.ř. a násl. Nelze pominout ani vysvětlení poskytnuté obhájkyň, která uváděla, že z její strany byl osloven nejprve MUDr. Šimek coby znalec – psychiatr, který pro výkon znalecké činnosti nesporně měl splněny všechny podmínky, kdy ten jí nabídl, že je schopen zajistit spoluznalce – psychologa. Při obecně známém kritickém nedostatku znalců z těchto oblastí by za těchto okolností vyloučení znaleckých závěrů znalců obhajoby toliko z formálních důvodů bylo nepřiměřené míře pochybení a bylo by přepjatým formalismem na úkor objektivit a přesvědčivosti závěrů, ke kterým soud v rámci procesu dokazování dospěl. Ke svým závěrům tedy byli tito znalci vyslechnuti.
19. **MUDr. Jakub Šimek** vypověděl, že provedli vyšetření obžalovaného, byl přítomen překladatel, nikoliv zapsaný v seznamu Ministerstva spravedlnosti. Jde o rodilého mluvčího, Mgr. V. P., který má též psychologické vzdělání. Vycházeli z poskytnutých podkladů, což byl znalecký posudek MUDr. Léblkové a PhDr. Záhorské (a derivát ze spisu rekapitulovaný v tomto posudku) a zdravotnická dokumentace z Ukrajiny. V rámci výslechu nebyl schopen odpovědět, zda měli k dispozici i protokoly o výslechu znalkyň v hlavním líčení (*pozn. soudu – znalkyně byly slyšeny v září 2023 a výslech znalců probíhal poté až v listopadu*

2023). S dalšími informacemi nashromážděnými soudem v rámci řešení této trestní věci (spis Okresního soudu v Lounech sp. zn. 3 T 233/2022, výsledky policistů apod.) nepracovali, situace jim byla zřejmá již z vyšetření. V rámci vyšetření obžalovaný udával, že má medikaci, ke konkrétní medikaci se nedokázal vyjádřit. Tento údaj o své vůli nedoplňovali, z projevu bylo zřejmé, že jde o užívání xxx. K vyšetření znalkyň uváděl, že mu není známo, že by měly ve druhém vyšetření tlumočnicka (*pozn. soudu – dle sdělení MUDr. Léblové byl přítomen tlumočnick – RSDr. G.*) – komunikace byla už tak obtížná, natož bez tlumočnicka. Konstatoval, že pokud hospitalizace na psychiatrii a nasazení medikace vedlo k odlišnému chování při vyšetření, lze se domnívat, že zde jde o duševní poruchu. Detaily o hospitalizaci, jejím průběhu a medikaci ale nemá, se znalostí těchto informací by dokázal závěr zpřesnit.

20. Znalci dospěli k závěru, že obžalovaný jednoznačně trpí závažnou duševní poruchou v pravém slova smyslu a sice xxx nebo onemocněním z tohoto okruhu. Toto onemocnění postihuje schopnost myšlení a schopnost vnímání. U obžalovaného byly obsáhlým více jak tříhodinovým vyšetřením a ostatně i předchozím vyšetřením znalkyň zachyceny psychotické fenomény, které opravňují závěr o xxx. Toto onemocnění je chronické (resp. v čase chronifikující) a dochází u něj k epizodickému průběhu – pacienti mají i bezpříznaková období.

XX
XX.

Popis chování obžalovaného, jak je popisován od svědka F. přes zadržení, vyšetření znalkyněmi, hospitalizaci a druhé vyšetření znalkyň, odpovídá „měnlivému chování“, které může být důsledkem dezintegrovaného myšlení. Otázku možné simulace si položili, ovšem u psychologických vyšetření, kde obžalovaný vykázal poruchy myšlení, je velmi obtížné projev simulovat, aby zapadal do takové diagnózy. Z hlediska reakce na nasazenou medikaci je znalec ve shodě s MUDr. Léblou, že nasazená xxx a xxx u nepsychotického jedince vedou k výrazné sedaci už na minimálních dávkách a s osobou, která netrpí duševním onemocněním, by bylo při medikaci nasazené obžalovanému velmi těžké vstoupit vůbec do kontaktu. U nemocného dochází k redukci symptomatiky; u obžalovaného bylo zřejmé, že xxx i přes medikaci, což je u dané diagnózy ale možné. Rozpor mezi závěrem, že nemocní nemají náhled a prezentaci náhledu ve druhém vyšetření znalkyň vysvětloval tak, že jde o interpretaci situace, ve které se nachází: jsem hospitalizovaný, medikovaný, musím být nemocný.

21. Obžalovaný udával užívání návykových látek – pervitinu a kanabinoidů. Obě skupiny jsou považovány za látky, které indukují rozvoj psychotického onemocnění. Děje se to epizodně při intoxikaci, u dlouhodobých abúzů může dojít k rozvoji psychózy. Znalec má za to, že to je případ obžalovaného, který jednal pod vlivem bludného přesvědčení o úkorném jednání okolí proti jeho osobě, mluvil o difusním strachu z okolí, když šel například nakupovat, z příbuzných, že ho chtějí zabít. Když nevyšlo uvěznění za delikt v xxx, rozhodl se pro vraždu. U xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx. Xxx, pokud není léčená, tak dříve se jmenovala xxx, tj. předčasná xxx, kdy u neléčených nemocných docházelo k xxxxxxxxxxxxxx a rozvinul se obraz xxx. V daném případě dle znalce mohla být xxx přítomna měsíce, možná rok, se ztrátou xxxxxxxxxxxxxx se setkáváme až v chronické fázi onemocnění.
22. Nesouhlasil s interpretací jednání obžalovaného jako promyšleného činu. Dle jeho úsudku se jedná o projev simplexního myšlení, kdy se rozhodl pro první nápad. Ani ze samotného provedení činu neplyne, že by šlo o projev vyšší inteligence. Šlo o primitivní způsob náhodné vraždy, po které se nesnažil skrýt ani nijak utíkat. Nebyl ani schopen říct, proč se

nedostatečným počtem odpovědí a musel být vyhodnocen více klinicky, tj. nikoliv statisticky, nýbrž zkoumáním obsahu a fenoménů v jednotlivých odpovědích.

27. Pokud jde o otázku opakovaného vystavení obžalovaného tomuto druhu testování, nemyslí si, že by bylo ve schopnostech obžalovaného s předchozí zkušeností jakkoliv ovlivnit průběh a výsledek testování.
28. Pokud jde o postoje obžalovaného, znalec by byl opatrný s hodnocením jedné verbalizace lítosti vůči dceři oběti jako dokladu skutečné emoce. Rozvedl v návaznosti na toto vyjádření v zásadě veskrze negativní faktory stran možné resocializace obžalovaného. Vedle závažného onemocnění se zde sbíhá xxx, xxx, v minulosti abúzus psychoaktivních látek. XX. Jsou zde i další faktory: neuspokojivé sociální zázemí, spáchané násilné jednání, což je dle literatury nejsilnějším prediktorem dalšího násilného jednání. Základem v práci s obžalovaným by byla farmakologická léčba spojená s podpůrnou pomocí psychologickou intervencí.
29. Pokud jde o průběh vyšetření, psychiatrická část byla první, pak následovala psychologická, to mohlo být ve druhé polovině druhé hodiny z cca 3,5hodinového vyšetření, obžalovaný známky únavy neprojevoval.
30. K dotazu na účelnost pracovat s celým spisovým materiálem a nikoliv jen s jeho výsečí, sděloval, že pro diagnostiku je podstatné znalecké vyšetření a dál vycházeli z předpokladu, že xxx je chronické onemocnění, které se nevyvinulo v mezidobí.
31. Ve vztahu k činu jednání obžalovaného vykazovalo známky xxxxxxxxxxxxxx. Dle znalce mělo chování obžalovaného několik rovin, které vzájemně nebyly provázané. Jedna rovina mohla být zjištěná, druhá asi forenzně nejvýznamnější, byla ta bludná. Jeden z policistů hodnotil vysvětlení obžalovaného, že měl strach, jako liché vzhledem k zjištěnosti. I toto je známka xxx.
32. Pokud jde o intelekt obžalovaného, hrubý odhad je IQ odpovídající průměru, testy tímto směrem zaměřené prováděny nebyly. Obecně se vůči konceptu IQ vymezil jako proti hrubě zkreslujícímu, nerozlišujícímu různé aspekty intelektu. Kupříkladu xxx xxx obžalovaný vyšel v testech verbální fluence (říct za časový úsek co nejvíce slov začínajících na konkrétní písmeno, případně za časový úsek říci co nejvíce zástupců nějaké sémantické kategorie). XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX.
33. Pro zcela zásadní rozpory v závěrech znalců v základní otázce trestní odpovědnosti – přičetnosti obžalovaného – provedl soud společný výslech znalců.
34. Zcela bezprostředně před provedením společného výslechu soud obdržel dodatek znaleckého posudku znalců MUDr. Šimka a PhDr. Michalce v rozsahu 105 stran bez příloh. Soud, strany ani druhá dvojice znalkyň neměly možnost se s dodatkem seznámit, proto soud zvažoval další postup. Nakonec přistoupil k tomu, že uložil **znalcům obhajoby** přednést tento dodatek v takovém rozsahu, aby ostatní účastníci hlavního líčení a soud měli možnost případné novoty řádně zaznamenat a reagovat na ně. Po přednesu dodatku znaleckého posudku znalkyně z přípravného řízení uvedly, že jsou i na tento dodatek v rámci společného výslechu znalců schopny reagovat. Výhrady prezentovala státní zástupkyně, která si vyhradila možnost nechat znalce dovyslechnout po prostudování dodatku znaleckého posudku. V dalším průběhu řízení po společném výslechu znalců již na tomto požadavku netrvala a soud sám též nepovažoval za nezbytné o takovém odročení rozhodovat, neboť

výsledky znaleců v rámci hlavního líčení umožnily soudu učinit bez důvodných pochybností závěr o příčetnosti či nepřičetnosti obžalovaného.

35. Znalci obhajoby uvedli, že **dodatek se zaměřuje zejména na metodologii** hodnocení výsledků vyšetření jejich a znalkyň z přípravného řízení.
36. PhDr. Záhorská poukázala na formální nedostatek znaleckého posudku znalců obhajoby tak, jak je rozvedeno výše v bodě 18 a dále na skutečnost, že u vyšetření byl jako tlumočník přítomen nikoliv soudní tlumočník, nýbrž osoba nemající k tlumočení oprávnění, zato však s oborovým vzděláním (přičemž není zřejmá míra jeho participace na znaleckých závěrech), což posouvá validitu vyšetření jinam, tím spíše, když jím obžalovaný sděloval, že ruština je mu mnohem bližší (a měly tedy tlumočnicka z ruštiny) než ukrajinština a tento „tlumočník“ tlumočil z a do ukrajinštiny. MUDr. Léblová se dále vymezovala proti tomu, že znalci obhajoby vyšetřovali obžalovaného za přítomnosti příslušníků Vězeňské služby ČR – poukazovala na to, že přítomnost dalších osob může narušovat proces explorace, který je pro znalecké závěry znalců z oborů duševněprůmyslných zcela zásadní. Soud veškeré tyto námitky vzal v potaz a rozebírá je v části odůvodnění, kde hodnotí znalecké závěry.
37. **PhDr. Jiří Michalec, Ph.D.**, jehož zejména odborný vnos byl podstatou dodatku znaleckého posudku, shrnul, že se s PhDr. Záhorskou liší v otázce obsahu pojmu „kontaminace“ v Rorschachově protokolu. Zjistil, že v odborné literatuře se pojem „kontaminace“ používá ve dvou významech, přičemž podle jím používaného významu (Exnerovský) jde o velmi specifický fenomén pro poruchy myšlení psychotické hloubky, přičemž ve starší terminologii (Bohmův přístup) má tento pojem širší význam, než bez dalšího takto kategorický úzký diagnostický význam. Novější přístup je reakcí na kritiku nereliability dosavadního hodnocení, a to z hlediska jemnější diferenciací. K tomu znalkyně **PhDr. Záhorská** uvedla, že Exnera použít nemohla pro nekvantifikovatelný počet odpovědí, pak musí být použit Bohm. Dále analyzoval, jak je možné, že PhDr. Záhorská v zásadě tytéž diagnostické závěry zcela jinak hodnotí z hlediska skórování Rorschachova protokolu. Pro verifikaci svých závěrů poskytl vstupní podkladové materiály z vyšetření, to v závěrech PhDr. Záhorské v této detailnosti uvedeno není. Pokud jde o přítomnost tlumočnicka, tak skutečně o soudního tlumočnicka nešlo. Tlumočník však navrhoval, že by použil nějakou metody v ukrajinštině, tuto administroval (tj. zadal a provedl) na počítači, ale v závěrech se nepromítla. Předklad pokynů k testům kognitivních funkcí je jednoduchý, přínos tlumočnicka s psychologickým vzděláním viděl znalec u projektivních metod a percepčního testu – u hodnocení odpovědí záleží na zvolené formulaci či zabarvení odpovědi a zde vyvstává riziko ztráty jemných nuancí v překladu. Považoval za přidanou hodnotu bude-li překládat někdo, kdo má zkušenost z oboru. Používal české testy s překládaným zadáním. Následně uvedl, že v průběhu testování dospěl k závěru, že pro objektivitu by bylo vhodnější pořídit audionahrávku, v průběhu vyšetření (po druhé tabuli percepčního testu, zhruba v druhé polovině vyšetření) tedy začal úkon nahrávat.
38. Konečně pokud jde o závěry znalkyň z přípravného řízení, znalec dokumentuje, že není pravda, že by osoba trpící xxx byla nezpůsobilá plánovitého, cílesměrného jednání. Namítal, že není zřejmé, proč obraz obžalovaného z prvního vyšetření, kde jsou popisovány „*výrazné fenomény jako xxxxxxxxxxxx*“, které se zlepšily ve druhém vyšetření po utlumení, proč se z pohledu znalkyň nejedná o psychózu a mělo by tedy jít zřejmě o něco jiného. Obhajoval jako jedno ze svých východisek i rodinnou anamnézu, že sestra obžalovaného byla v roce 2023 hospitalizovaná s příznaky xxxxx. Znalec se vyjadřoval i k tomu, že není možno vycházet ze struktury protokolů o výsledcích obžalovaného z přípravného řízení, neboť mu

obhájkyňe obecně sdělila, že nejde o doslovný záznam, ale že obecně jde o strukturovaný přepis výpovědi ze strany policisty. V takovém případě nedoslovného přepisu pak mohou zaniknout některé pro diagnózu důležité aspekty.

39. **MUDr. Jakub Šimek** v rámci společného výslechu znalců uvedl, že dodatek odkazuje na prokázanou genetickou predispozici obžalovaného ve vztahu k diagnóze xxx xxx, odkazoval na léčbu sestry obžalovaného, u které není znám žádný abúzus návykových látek ani poranění hlavy. Anamnézu obžalovaného doplňují další rizikové faktory – předchozí abúzus psychoaktivních látek (zejm. xxx a xxx), což je významným rizikovým faktorem rozvoje xxx onemocnění, ač je recentní užívání obžalovaným popíráno. Hraničně je časové kritérium drogového abúzu splněno (udává se užití v posledních 12 měsících). Dále trval na tom, že dokumentovaný úraz hlavy obžalovaného na Ukrajině byl závažným poraněním mozku, což je další rizikový faktor pro rozvoj xxx, to tím spíše, že nebylo recentními vyšetřeními (zobrazovací metoda mozku a EEG) verifikováno. Dokumentace z Ukrajiny je ve vztahu k tomuto úrazu kusá, je bez dalších kontrol popsána xxx aktivita, která podle literatury má spojení se xxx. Další vývoj by bylo nanejvýš vhodné prověřit. Zabývají se v dodatku posudku osobnostními rysy obžalovaného, které však stejně tak dobře jako anetickými a disociálními osobnostními rysy mohou být projevy negativní symptomatiky onemocnění, s čímž se znalkyně z přípravného řízení nevypořádávají. Pokud jde o otázky možné simulace, nevidí zde jednoznačný motiv předstírání, navíc tyto příznaky obžalovaný ventiloval ploše, vágně a až na dotaz. Následně si se soudem vyjasnil, že ačkoliv uvádí, že ovládací a rozpoznávací schopnosti byly významně umenšeny, byly ve skutečnosti vymizelé, neboť dílem xxx xxx bylo celé počínání obžalovaného motivováno bludným přesvědčením o ohrožení ze strany okolí. Schopnosti rozpoznávací byly vymizelé „a z toho důvodu“ i schopnosti ovládací. Ani na doplňující dotaz tyto dva aspekty nebyl schopen jasně odlišit, oddělit. Zdánlivě iracionální chování z pohledu zdravého člověka může být racionální z pohledu psychotika (například že si za oběť vybral cizí osobu a ne své rodiče, z nichž měl mít strach). Na detailní dotazy znalkyně MUDr. Léblové vedle plochého projevu obžalovaného nesdělil, na základě jakých poznatků uzavírá paranoidní vztah vůči rodičům. Na dotazy státní zástupkyně na jednotlivé momenty počínání obžalovaného odpovídal, že v nich lze spatřit jak jistou logiku počínání, tak bludné vnímání světa a dezorganizované chování (výběr oběti, počáteční tvrzení, že chtěl vozidlo taxislužby zpeněžit, což nerealizoval, namísto toho uklízel kabinu vozidla). Na dezorganizované chování usuzoval i z výběru místa spáchání deliktu – místo nebylo liduprázdňé, ale byla zde svědkyně. Dále iracionální počínání viděl v tom, že si obžalovaný vybral zřetelně označené vozidlo taxislužby, další plán neměl promyšlený, vyhození telefonu je též polovičaté řešení, neboť nedomýšlel, že vozidlo samo nejspíš bude vybaveno zařízením pro sledování polohy. Pokud jde o nasazenou medikaci, tato je antipsychotická, přičemž pokud znalkyně z přípravného řízení registrovaly významné zlepšení stavu, pak by jako odborník uzavřel, že jde o potvrzení, že skutečně je léčeno psychotické onemocnění. Protože následky prodělaného úrazu se mohou projevovat i zhoršenou funkcí paměti, přisuzují při absenci dalších vyšetření změny údajů ze strany obžalovaného (kdy i on sám uvádí, že lže) organickému poškození mozku. Pokud jde o otázku možného zkreslení tlumočení překryvem psychologické odbornosti tlumočnicka z ukrajinštiny, bylo by to v rozporu s pokyny, které od znalce tlumočnick obdržel. Nemá důvod se domnívat, že by k čemukoliv takovému docházelo. K tomu, jak jde toto vyjádření dohromady s tím, že tlumočnick sám podrobil obžalovaného psychologickému testu, se vyjadřovat nechtěl. K doplňujícímu dotazu na obžalovaného tento uvedl, že lépe rozumí rusky, než ukrajinsky. U vyšetření pak byli přítomni vedle tlumočnicka ještě oba znalci, obhájkyňe a minimálně jeden člen eskorty, ovlivnění vyšetření přítomností těchto osob se neobával.

40. K reakci pak soud vyslechl znalkyně z přípravného řízení. **PhDr. Jindřiška Záhorská, Ph.D.**, akcentovala striktní metodologii postupu znaleckého zkoumání tak, aby výstup byl hodnotitelný. První vybočení z těchto standardů představuje přibrání osoby, která není soudním tlumočnickem, nota bene s psychologickou erudicí za tím účelem, že pozná, co je pro psychologa z vyjádření vyšetřovaného podstatné – poukazovala na to, že tlumočník zde již vstupuje do odbornosti znalce a může ovlivnit i závěry. Též poukázala na možné ovlivnění projevů vyšetřovaného přítomností dalších osob, kdy ona sama se nesetkala s tím, aby byla u znaleckého vyšetření jiná osoba. Též považovala za krajně nevhodné, že PhDr. Michalec začal projevy obžalovaného nahrávat v průběhu vyšetření – vyšetřovaný se muse cítit nekomfortně, není to navíc uvedeno ve znaleckém posudku. Zcela jiná by byla situace, kdy je vyšetření nahráváno od počátku. Vstup do vyšetření, které je projektivní a velmi citlivé na jakékoli vnější zásahy tím, že se zahájí na část nahrávání a poté se zase nahrávání ukončí, je naprosto nestandardní narušení průběhu administrace a snímání dané diagnostické metody. Též vytýkala přibrání osoby hovořící ukrajinsky namísto tlumočení do a z ruštiny. Komentovala též rozsah použitých testů (včetně „testování tlumočnickem“) v poměrně krátkém časovém úseku. V případě psychotických jedinců se vyšetření obvykle rozkládá i do více dnů, neboť koncentrace pozornosti je problematická. Dále rozebrala metody použité znalcem obhajoby PhDr. Michalcem – zpochybnila validitu tematického a percepčního testu, který se ve standardizované podobě skládá z 30 tabulí a trvá (sám o sobě) 90 minut, PhDr. Michalec přitom použil 10 tabulí, tedy zkrácenou formu, což může být akceptovatelné u psychodiagnostiky v léčebně, ovšem nejde o standardizovanou metodu forenzní psychologie, kde jde o postup nepřijatelný. Jak pro tento test, tak pro Rorschachův test je potřeba velmi přesná interpretace a přesný překlad odpovědí. Je třeba brát do úvahy i možnost, že proband ne zcela přesně pochopil zadání nebo že zde není zcela přesný překlad. Nepochopení snadno může zůstat nepovšimnuto. PhDr. Michalcem popisované znaky, které dle něj měly jednoznačně svědčit pro narušení kontroly realitou, je velmi problematické používat právě u osob, které třeba zadání nerozuměly, u osob, které mají problematické vyjadřovací schopnosti, u osob, které mají rigidní způsob myšlení. Platí to i pro obžalovaného. Má za to, že byť neúmyslně, mohly být výstupy testů interpretovány z těchto důvodů naprosto nesprávně. Ona z těchto důvodů tento test nerealizovala. U Rorschachovy metody zase vidí jako problematické, že docházelo v krátké době k retestování, což snižuje validitu a výtečnost testu – je zde důležité i to, že se testovaná osoba pohybuje na pro ni neznámém poli, podstatný je i „šokový fenomén“ (sledování reakce například na jednu barevnou tabuli mezi samými černobílými). Je si vědoma toho, že vyšetření cizince za pomoci tlumočníka je vždycky problematické, proto je však třeba nevytrhávat details, nýbrž posuzovat celý komplex poznatků o osobě a kontext činu. Co je kolegy označováno za jasné psychotické fenomény, tak vůbec být nemusí. Detailně rozebírala, že xx. Pokud jde o fenomén kontaminace jde o fenomén, který je často psychotický, ale ne všichni xxx mají tento fenomén. Pro hodnocení Rorschachova testu je použitelný jak starší Bohmův systém, tak novější exaktnější Exnerův – k tomu ale je třeba dostatečný počet odpovědí a nejsou-li, neměl by ve forenzní oblasti na rozdíl od léčebné diagnostiky, být použit. V každém případě pokud se kontaminace objeví, tak je to velmi často patologický fenomén, nicméně může jít o špatně zvládnutou emoci až po patologický fenomén. Vždy to indikuje osobnost, se kterou je něco v nepořádku, ale že by osobnost obžalovaného byla v normě, to netvrdí nikdo.
41. K dalším metodám – kromě londýnské věže, tak ji překvapilo užití testu cesty (použita jen část) a testu verbální fluence, sématické fluence, právě u cizojazyčně mluvícího jedince. Test cesty spočívá ve spojování písmen tak, jak za sebou jdou v abecedě. Považuje za naprosto

nevalidní takový test v latince zadávat osobě sdělující, že lépe hovoří rusky. Totéž test verbální fluence – jde o test na rychlost vybavování si slovní zásoby (zjednodušil soud). Jde o test závislý na jazyce – v češtině je založen na hláskách k, p, s, v jiných jazycích půjde o hlásky jiné. Z použití českého testu na cizince nelze dovozovat nic. Jde o rychlost vybavování si slov, což je při tlumočení velmi obtížné měřit. Znalec musí uvažovat o tom, že pokud někdo je dobrý v jednom testu a v ostatních je výrazně horší, tak to jenom neznamená, že jednoznačně zvládá specifické plánování, ale že v ostatních testech selhával nebo měl horší výsledek třeba i díky jazykové odlišnosti a nevhodně použitým testům a jednak i díky tomu, že tam organické postižení v určité míře je. A právě tyto testy na organické postižení jsou citlivé. Organické postižení se mnohdy v jednotlivých diagnostických metodách projevuje velmi podobně, jako psychotické, protože to je narušení xxx procesů. Proto není možné vytrhávat z kontextu jednotlivé znaky a je potřeba vždycky se dívat i na další znaky, které tam jsou, třeba právě na organizované plánování, jaká je osobnost, jaká je anamnéza, dávat dohromady to, že někdo sice má nějaké anomální znaky, ale vůbec to neakcentovat v interpretaci, to je podle znalkyně chybné.

42. Pokud by si měla obhájit své závěry o anetických a disociálních rysech, odkázala na anamnézu: problematické rodinné prostředí, matka zneužívající alkohol, otec také, otec mlátící matku, děda užívající drogy, babička sebevražedný pokus, krádež ve čtvrté až páté třídě, chození za školu, porušování zákonů v České republice, užívání cizího pasu, vyhoštění z České republiky, opakované řízení pod vlivem drog, dlouhodobé užívání návykových látek, nákup drog přes internet, v České republice přes svého dealera. A odpovídá tomu i psychologické vyšetření xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx. Ty se nedají vysvětlit organickým postižením. Organické postižení je, samozřejmě se promítá do paměti. Člověk s organickým postižením zapomene nějakou část, má horší vybavnost, není schopen přesně některé informace popsat, ta plánovitost je tam narušená, ale neznamená to, že říká pokaždé něco úplně jiného, to už pak jde o xxx. Ale u posuzovaného žádné onemocnění ve smyslu xxx zjištěno nebylo. Organické rysy ještě neznamená onemocnění xxx. Závěr o forenzně nevýznamné přítomnosti organických rysů je právě toto.
43. Změny výpovědi, které u posuzovaného byly, jsou z pohledu znalkyň ryze účelové. Ostatně jednoznačné změny ve výpovědích, poskytovaných vysvětleních a motivacích, tak, jak byly znalkyní detailně popsány, jsou samotným obžalovaným ve výsledcích připouštěny jako lži. To není znak psychotický, ale asociální. Tomu nasvědčuje i charakter činu – dezorganizovaná vražda vypadá úplně jinak, než projednávaný připravovaný a promyšlený delikt, jak rozvádí na jednotlivých racionálních krocích činěných obžalovaným. To, že se v rámci kriminálního děje něco nepovede (náhodná svědkyně) není znakem dezorganizovanosti, to je chyba. Pokud by chyba byla znakem dezorganizovanosti, pak polovina vrahů odpykávajících si trest, musejí být psychotici.
44. Odmítla pohled PhDr. Michalce, že optikou výrazně suspektního výsledku Rorschachova testu je třeba hodnotit všechny další poznatky – je třeba vždy vše posuzovat v kontextu.
45. **Znalkyně MUDr. Gabriela Léblová** v rámci společného výsledku znalců shrnula, že v základu mezi znalci není zásadních rozporů, s výhradou diagnostikované xxx xxx. Tento závěr nesdílí, symptomatiku tohoto onemocnění neidentifikovala ani ve vyšetření MUDr. Šimka. V posudku znalců obhajoby jí úplně chybí vlastní forenzní část – tj. v jakém stavu diagnóza v předmětné době byla a jak, pokud vůbec, se uplatnila na předmětném jednání. Posuzované jednání dle jejího přesvědčení nebylo chorobné, nelze ho vysvětlovat paranoidním bludem. Klinický obraz v předmětné době podle jejího názoru vylučuje

významné narušení psychických funkcí. Ex post obžalovaným popisovaný stav může být jakousi recyklací zkušeností ze stavů intoxikace v době užívání návykových látek. Klinický obraz v době spáchání skutku podle jejího závěru xxx xxx neodpovídá, nevykazuje potřebnou dezorganizaci ani významné narušení psychických funkcí. Není možné, aby osoba v xxx si „odskočila“ cílesměrně jednat. Z jejího pohledu to dokazuje i vyšetření kolegů, kdy u xxx onemocnění jde ve své podstatě o tvorbu dalšího jiného světa, která je poměrně rigidní, v podstatě se nemění, jenom se dotváří a postupně pohlcuje mentální prostor člověka. Není možné, aby nemocný jednou neměl vůbec nic, pak měl hada M., pak zase něco jiného. Tato měnlivost vedla k závěru, že se jedná o fantazijní věci až účelovou záležitost a simulaci. Xxxx proces je pomalý a lineární. Ani ve zprávách z Ukrajiny není nic o bludech, o halucinacích, o xxx. Takže data, která jsou – zranění hlavy, užívání drog, z toho si lze předpokládat stavy xxx, ale rozhodně ne xxx, která dá trs příznaků, které mohou být vydávány za xxx. Pokud se v nálezech z xxx hovoří o pseudohalucinacích, kde se mluví o tom, že posuzovaný má náhled, pak náhled je něco, co se u xxx pacientů vydobývá terapeuticky a velmi špatně. Na posuzovaném skutku se nepodílela choroba či akutní přítomnost bludů a halucinací, nýbrž xxx osobnost, finanční potíže, nebyla prokázána intoxikace. Ani se samotnou diagnózou xxx se neztotožňuje. Má za to, že by se takový stav musel projevit ve zprávě žurnálního lékaře nebo ve výpovědích dalších svědků. Žádnou dezorganizaci či nepředvídatelnost chování žádní svědkové, kteří byli poslední v kontaktu s obžalovaným, nepopisovali. Jednání je od samotného počátku zcela cílesměrné. Pokud jde o rodinnou anamnézu, pak ve vztahu k sestře obžalovaného byla maximálně po dobu jednoho měsíce ve stavu, kdy u ní byly zjištěny xxx, takže nějaké bludy a halucinace. Nejde bez dalšího uzavřít, že jde o příznaky xxx. Bez hlubších poznatků o sestře, kterou nikdo nevyšetřil, není známa její anamnéza, nelze činit závěry. Rozhodně to neříká nic o zachování rozpoznávacích a ovládacích schopností obžalovaného v době skutku. Reziduální psychotická porucha, která může vzniknout v návaznosti na dlouhodobé zneužívání psychoaktivních látek, zjištěna nebyla.

Nemajetková újma

46. K otázkám nemajetkové újmy na straně pozůstalých soud podle § 211 odst. 1 tr. ř. přečetl výpověď **svědkyně E. H. P.** (č.l. 381). Ta uvedla, že je matkou N. P., narozené xxx, jejímž otcem byl poškozený. S tím byla ve vztahu asi 9,5 roku. V době projednávané události nesdíleli společnou domácnost. Příčinou byla vztahová nedorozumění a problémy s bytem. Vznikl jim dluh na nájemném a museli opustit bydlení. To se stalo v květnu 2022. Nežili tedy ve společné domácnosti, ale stále byli jako druh a družka. Poškozený se podílel na výchově i výživě a podporoval svědkyni. Natálie u obžalovaného přespávala často, svědkyně občas. Předpokládali, že po stabilizaci situace opět obnoví společné soužití. Opatrovnický soud o poměrech N. nerozhodoval, neboť se oba partneři dokázali dohodnout. Poškozený na N. přispíval v průměru tak 6 000 Kč měsíčně, svědkyni částkou 4 000 Kč měsíčně. Zajišťoval prakticky veškeré nákupy. V době výsledku byla svědkyně těhotná, předpokládaný termín porodu byl xxx, otcem dcerky byl dle jejího tvrzení poškozený. Smrt poškozeného ji přivedla do péče psychologa (*péči nedoložila – poznámka soudu*), měla problémy s příjmem potravy, těžce prožívala i medializaci kauzy a různé mediální spekulace. Má pocity beznaděje, špatně spí. Terapii domluvila i pro dceru N., která se stále ptá po svém otci, stále maluje tatínkovi obrázky, jednou je veselá pak se rozpomene, že tatínek není, začne plakat, spí neklidně.
47. Jak v rámci výsledku na policii v rámci řízení před soudem se orgány činné v trestním řízení zajímaly o **vyřešení otázky paternity poškozeného vůči** po jeho smrti narozené **V. P.** Tato

do 90 dnů od 10. 10. 2019, vízum k pobytu do 90 dnů vícenásobné od 5. 3. 2021, dne 27. 9. 2021 byl správně vyhoštěn a ke dni 17. 5. 2022 nabylo právní moci rozhodnutí o zrušení zákazu pobytu. Obžalovaný byl v České republice legálně zaměstnán v dělnických profesích v obdobích 13. 1. 2018 - 12. 4. 2018, 5. 1. 2019 - 4. 4. 2019 a 5. 3. 2021 - 2. 6. 2021 (*centrální evidence úřadu práce na č.l. 554- 557*).

53. Dále k osobě obžalovaného bylo zjištěno, že v opisu z Evidence přestupků nemá žádný záznam (*OEP na č.l. 752*), v evidenci Rejstříku trestů má pouze sbíhající se odsouzení (viz bod 56 odůvodnění).
54. Obžalovaný je z vazby hodnocen jako obviněný standardního chování, udržuje si pořádek ve věcech, k personálu se chová slušně, základy hygieny dodržuje. Povinnosti si plní, na vycházky nechodí, volnočasových aktivit se nezúčastňuje. Konflikty s ostatními obviněnými nevyhledává, pracovně zařazen není. Kázeňsky řešen nebyl. Kontakty a návštěvy realizuje nepravidelně (*hodnocení z vazby na č.l. 748*).
55. Z prohlášení rodičů obžalovaného k možnému trestu vyhoštění ze dne 11. 8. 2023 je patrné, že si nepřejí rozdělení rodiny dlouhodobě pobývajících v ČR, chtějí o syna osobně pečovat a nikoliv jej ponechat bez zázemí na Ukrajině. Rodina má v úmyslu pokusit se získat trvalý pobyt v ČR, popřípadě ve Slovenské republice.
56. Ze spisu Okresního soudu v Lounech sp. zn. 3 T 233/2022 soud zjistil, že obžalovaný byl trestním příkazem č.j. 3 T 233/2022-95, doručeným obžalovanému již do vazební věznice dne 5. 1. 2023 (který nabyl právní moci dne 27. 1. 2023), uznán vinným ze spáchání dílem dokonatého, dílem pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku přečinu krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku a přečinu poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 tr. zákoníku. Ze spisu je dále patrné, že se jednalo o vloupání a následné zadržení v prodejně xxx dne 28. 10. 2022. Z tohoto spisového materiálu neplnou žádné poznatky o nestandardním chování či počinání obžalovaného, vyjma způsobu provedení činu – vyskládání a nakreslení srdcí se jmény na podlahu masny, která je součástí prodejny xxx.
57. Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví vynaložila na péči o poškozeného částku celkem 3 958 Kč spočívající ve výjezdu RZS a poskytnutí přednemocniční péče, použití defibrilátoru a prohlídce zemřelého (*doložení nákladů OZP na péči o poškozeného na č.l. 681-685*).
58. Z fotodokumentace pořízené na místě činu (*č.l. 206 a násl.*), a to zejména z osobních dokladů poškozeného, je patrné, že poškozený ve své peněžence neměl žádnou fotografii ani svědkyně E. H. P., ani své dcery N. P.
59. Poškozený není veden jako matriční otec V. P. (*rodný list na č.l. 673*), matričně je veden jako otec N. P. (*výpis z CEO na poškozeného ze dne 1. 2. 2024*).
60. V rámci uplatnění nároku poškozených na náhradu nemajetkové újmy, tak, jak jsou založeny na č.l. 663 spisu (poškozená N. P.), na č.l. 666 (poškozená E. P.), a na č.l. 669 (poškozená V. P.), soud četl pasáže těchto podání, které dle svého obsahu jsou prohlášeními oběti trestného činu podle § 212a tr. ř. Pokud jde o N. P., podle prohlášení oběti se poškozený intenzivně podílel na její výchově a výživě, hrál si s ní, věnoval se jí, četli před spaním pohádky. Rozvíjel ji společně s matkou. Byl jí dobrým tátou, chápající, milující. N. dostala od otce mobilní telefon, prostřednictvím kterého byli v kontaktu. N. svému otci malovala

obrázky, což činí dosud. Plně si ještě neuvědomuje, že otec již obrázky nespátří. V okamžicích uvědomění si reality se rozpláče a není k utišení. Otce velmi postrádá a je zřejmé, že postrádat bude. N. se upnula na svoji matku, odmítala spát sama, zpracovává trauma. V nepřítomnosti své matky se o ni bojí. Do budoucna přišla o významnou oporu ve svém životě v podobě otce. E. H. P. popsala, že byla partnerkou poškozeného téměř 10 let. Mají spolu dceru N. P. a v době jeho úmrtí s poškozeným byla těhotná. Jako na milujícího partnera na něj spoléhala, mohla se o něj opřít, přes určité těžkosti plánovali obnovení společného soužití v jednom obydlí. V rámci obnovy partnerského soužití se společně těšili na dalšího potomka. Smrt nenávratně zasáhla do jejího života. Zvlášť citelný zásah to byl z důvodu těhotenství. V důsledku činu si už nikdy nebude moci popovídat se svým partnerem, vidět se s ním, zažívat hezké chvíle rodičovství, neuvidí společně vyrůstat své děti, nebudou si navzájem oporou. V. P., nar. xxx, též dle prohlášení oběti utrpěla újmu, byť v době činu ještě nebyla na světě. Poškozená přišla o možnost osobně poznat svého otce, do budoucna se tato ztráta nutně bude projevovat. Rozpoložení této poškozené je utvářeno i emocionálním prostředím, ve kterém se nyní nachází, a které je poplatné násilné smrti poškozeného.

61. Ze sdělení Ministerstva spravedlnosti České republiky na čísle listu 724 a následujících plyne, že ministerstvo rozhodnutím ze dne 21. 3. 2023, č. j. MSP-16/2023-ODSK-OTC/7, přiznalo žadatelce nezletilé N. P. peněžitou pomoc pro oběti trestné činnosti ve výši 200 000 Kč. Tato částka byla také dne 5. 6. 2023 vyplacena.
62. Dále soud (pro potřebu určení výše úroku z prodlení) vycházel ze sjetiny o historii výše REPO sazeb dle České národní banky.
63. Z dalších důkazů soud poznatky nečerpal.
64. Soud **jako nadbytečné zamítl důkazní návrhy** na čtení odborného vyjádření PhDr. Jiřího Michalce ze dne 31. 1. 2024, na čtení vyjádření MUDr. Jakuba Šimka ze dne 31. 1. 2024, na čtení dodatku znaleckého posudku na č.l. 984 a na příbrání ústavu k podání revizního znaleckého posudku z oblasti psychiatrie a psychologie.
65. Jde o důkazy úzce související se znaleckým zkoumáním psychiatrického a psychologického stavu obžalovaného. Soud má za to, že vše potřebné bylo vyjasněno v rámci společného výsledku všech znalců, jehož závěry přinášejí dostatečný podklad pro pevné skutkové závěry v této otázce. Další pokračování odborné znalecké polemiky je nadbytečné. Stejně tak soud po provedeném společném výsledku znalců má za to, že je prokázán skutkový stav ve vztahu k otázce přičetnosti obžalovaného spolehlivě, byť znalci setrvali na svých výchozích závěrech. Soud se z důvodů dále rozvedených přiklonil k závěrům znalkyň z přípravného řízení, zpracování ústavního revizního znaleckého posudku má tedy za nadbytečné.
66. **Dokazování soud provedl** tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí. **Důkazy pak hodnotil** podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu.
67. Není sporu o tom, jak proběhl skutkový děj, tj. o objektivní stránce trestného činu. Od dokazování skutku tak, jak byl popsán v obžalobě, s jedním detailem, soud upustil, neboť strany tyto skutečnosti označily za nesporné a s ohledem na ostatní zjištěné skutečnosti nebylo závažného důvodu o těchto prohlášeních pochybovat (§ 206d tr.ř.). Soud toliko zpřesnil časový okamžik zahájení útoku na poškozeného, neboť v obžalobě uváděné rozpětí

je příliš široké a provedené dokazování umožnilo tento okamžik zpřesnit. Podle nesporně věrohodného svědka J. B. mu aplikace Bolt oznámila příjezd vozidla do cíle (xxx) v 16:26 hod. Maximálně v řádu desítek vteřin poté podle přepisu volání na linku 155 již volala svědkyně J. J. záchrannou službu. Přitom k zahájení útoku došlo při dojíždění vozidla do cíle. V tomto směru tedy soud zpřesnil okamžik útoku, jinak popis nesporného skutku zůstal beze změny.

68. Soud nepochybuje o pravdivosti výpovědí svědků J. J., J. B., D. D. ani Y. V., proto z těchto výpovědí (J., B., V.) vycházel při hodnocení chování obžalovaného v bezprostřední souvislosti se skutkem. Touto otázkou se totiž zabývat musel. Pokud jde o znalecké závěry – MUDr. Léblův a PhDr. Záhorské na straně jedné, a MUDr. Šimka a PhDr. Michalce na straně druhé, k těmto soud zaujímá toto stanovisko. Při přísném posouzení by soud odmítl znalecký posudek MUDr. Šimka a PhDr. Michalce již jen z formálních důvodů. Nikoliv proto, že PhDr. Michalec ještě nebyl v době přijetí znaleckého úkolu a vyšetření obžalovaného znalcem, takový postup by byl přepjatě formalistický z důvodů rozvedených výše v bodě 18, kde soud osvětluje, proč připustil výsledky znalců a dokonce společný výsledek se znalkyněmi z přípravného řízení. Soud má významné výhrady k organizačnímu a částečně i úzce znaleckému přístupu zejména PhDr. Michalce. Soud nepochybuje, že mohl být při oslovení kolegy hovořícího ukrajinsky a disponujícího patřičným oborovým vzděláním veden dobrými úmysly. Zásadním způsobem však došlo ke zpochybnění validity znaleckých závěrů. Zadání a odpovědi senzitivních testů byly tlumočeny do a z jazyka ukrajinského, který ovládá hůře, než ruštinu. V případě testů založených na jazyce nebyly použity testy ve verzích přizpůsobených populaci Ukrajiny. V průběhu testu bylo zapnuto a opět vypnuto nahrávání. A konečně, což je nejzásadnější pochybení, bylo tlumočnickovi umožněno, aby obžalovaného podrobil jím vybraným testům (byť ty nebyly vyhodnoceny). Soud se tak musí vrátit na počátek k volbě tlumočníka, který není soudním tlumočníkem (a nebyl přibrán orgánem činným v trestním řízení a nebyl tak ani poučen o trestněprávních následcích vědomě nesprávného, hrubě zkresleného nebo neúplného tlumočení). Tato vada v daném kontextu dosahuje vysoké intenzity, neboť právě z tlumočeného projevu obžalovaného jsou znalci činěny dalekosáhlé závěry o diagnóze a vymizení rozpoznávacích a ovládacích schopností. Pokud jsou znalci trestněprávně odpovědní za případně nepravdivý, hrubě zkreslený nebo neúplný znalecký posudek, pak takto bezprostřední podklad, kterým je tlumočení zadání a odpovědi obžalovaného, musí mít stejnou „kvalitu“ (tedy též hrozbu trestněprávním postihem při vědomé nesprávnosti), jinak nemohou být výsledky jakkoliv validní (koncept „smetí dovnitř, smetí ven“, podle kterého chybná nebo nesmyslná vstupní data /smetí/ produkují chybný, nesmyslný a bezcenný výstup). Postupem znalců došlo ke zpochybnění garance, že vstup nebyl smetím. Tomu napovídá i skutečnost, že role tlumočníka byla nejasněná – je **absolutně** nepřijatelné, aby tlumočník pomáhající znalcům při jejich znalecké činnosti se sám dostal do role examinátora obžalovaného, jako v tomto případě. Opět – pokud by šlo o řádně přibráného tlumočníka z příslušných seznamů, tento postup by zřejmě nikoho ani nenapadl. Jak zcela správně poukazovala PhDr. Záhorská – forenzní psychologie i psychiatrie jsou jiné disciplíny, než diferenciální diagnostika, kde takový přístup i může být vítaný. Ovšem v otázce, zda tu je či není naplněna základní podmínka trestní odpovědnosti – přičetnost – je takový přístup nepřijatelný, non lege artis.
69. Pokud jde o samotný věcný obsah znaleckého posudku – s výhradou zásadních vad postupu znalců při vyšetření obžalovaného počínaje nepřizpůsobenými či experimentálně upravenými (zkrácenými) testy a nestandardními postupy majícími potenciál ovlivnit velmi senzitivní vyšetření (nahrávání zahájené v průběhu testování), popřípadě objektivně ovlivňujícími validitu testování (retestování Rorschachovým testem) – ani ten soud nemůže přijmout. Soud se nehodlá pouštět do výsostně odborné polemiky, zda obžalovaný trpí či

netrpí xxx. Znalci tvrdí, že trpí, znalkyně pro takový závěr neshledávají podklad. Odpověď na tuto otázku však není pro posouzení věci podstatná. Dále uvedená východiska a argumenty totiž platí v případě kladné i záporné odpovědi na tuto otázku. Podstatné pro posouzení trestní odpovědnosti obžalovaného není jeho **diagnóza**, nýbrž **příčetnost**, a to v době spáchání činu. Soud zde vychází z ustáleného soudního výkladu reprezentovaného například usnesením Nejvyššího soudu ze dne 28. 2. 2023, č.j. 11 Tdo 123/2023-148.

70. Příčetnost je obecným znakem trestného činu, nicméně tr. zákoník ji jinak nedefinuje, v něm je upravena toliko nepřičetnost (§ 26 tr. zákoníku) a zmenšená příčetnost (§ 27 tr. zákoníku). Příčetnost je obecným znakem trestného činu výlučně u pachatelů - fyzických osob, neboť je vázána na duševní stav fyzické osoby. Nepřičetnost je založena na tzv. biologicko-juristickém pojetí, protože se kombinuje hledisko biologické (duševní porucha) a juristické (neschopnost ovládací nebo rozpoznávací), která musejí být naplněna obě současně v době činu pachatele (aby byla trestní odpovědnost pachatele pro nepřičetnost vyloučena), musí mezi nimi být dána příčinná souvislost.
71. Na tomto základě formuloval zákonodárce nepřičetnost v § 26 tr. zákoníku takto: „*Kdo pro duševní poruchu v době spáchání činu nemohl rozpoznat jeho protiprávnost nebo ovládat své jednání, není za tento čin trestně odpovědný.*“ Soud nezjišťuje nepřičetnost pachatele obecně, ale vždy jen ve vztahu k určitému činu. Prvotním předpokladem je zjištění existence duševní poruchy ve smyslu § 123 tr. zákoníku v době činu pachatele, tato duševní porucha pak musí být příčinou buď neschopnosti rozpoznat protiprávnost pachatelova jednání, anebo neschopnosti jej ovládnout. O nedostatek schopnosti rozpoznávací půjde v případě, pokud pachatel vůbec nedokázal rozpoznat protiprávnost svého činu, byť třeba vnímal rozhodné okolnosti svého činu, nebyl však v důsledku duševní poruchy schopen rozpoznat jeho protiprávnost, jeho společenské souvislosti, vlastní smysl a dopad (např. osoba trpící určitou psychózou nebo mentální retardací dobře reprodukuje skutkové okolnosti svého činu, ale není schopna pochopit jeho protiprávnost, tedy že jde o čin nedovolený a v dané společnosti právem zakázaný). Nedostatek schopnosti ovládací, neboli určovací (volní kritérium), je spatřován v tom, že osoba, jejíž nepřičetnost posuzujeme, není způsobilá své jednání ovládat, třebaže jeho protiprávnost rozpozná. Nepřičetná osoba je tedy v takovém duševním stavu, že si sice může uvědomovat protiprávnost svého činu (byť to není podmínkou), ale není způsobilá v konkrétním případě své jednání svými duševními schopnostmi regulovat, aby se ho přes vědomí protiprávnosti nedopustila, tedy není schopna své jednání ovládnout (typické pro manické stavy). Postačí absence jedné z uvedených schopností (rozpoznávací či ovládací), některá z nich musí u pachatele zcela absentovat, musí být tzv. vymizelá, pouhé její omezení by nestačilo (v případě podstatného snížení některé ze schopností by mohlo jít o zmenšenou příčetnost ve smyslu § 27 tr. zákoníku, která ovšem trestní odpovědnost nevylučuje). V nyní posuzované věci je ve vztahu k znaleckým závěrům MUDr. Šimka problematické, že znalec tyto dvě komponenty (schopnost rozpoznat a schopnost ovládnout) v podstatě směšuje – ve svém výsledku uváděl, že proto, že nebyl obžalovaný schopen rozpoznat, nebyl schopen ani ovládnout. Tato implikace však, jak je patrné shora, nemá obecnou platnost, jde o dvě různé otázky a je velmi problematické, že je znalec ani v rámci jasně a cíleně kladených otázek nerozlišuje.
72. Posouzení nepřičetnosti je otázkou právní, jejíž vyřešení náleží orgánům činným v trestním řízení. Zásadně se vychází z přístupu, že příčetnost pachatele se předpokládá a zvláště se nedokazuje, dokazování se k této otázce provádí jen v případě pochybností. Více k tomu je možno odkázat na odbornou literaturu [viz např. Šámal, P. a kol. Trestní zákoník I. § 1-139. Komentář. 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2012, str. 369 a násl.; Císařová, D., Vanduchová,

M. Nepřičetný pachatel. Příručky ministerstva spravedlnosti. Sv. 55. Praha: SEVT, 1995, např. str. 30 až 50; Jelínek, J. a kol. Trestní právo hmotné. Obecná část. Zvláštní část. 7. vydání. Praha: Leges, 2019, str. 212 a násl.].

73. Nutno zdůraznit, že samotná existence duševní poruchy, omezená svéprávnost nebo dřívější uložení ochranného léčení není sama o sobě nutně a bez dalšího důvodem pro znalecké zkoumání obžalovaného, jak vyplývá z četné judikatury Nejvyššího soudu i Ústavního soudu (viz níže).
74. Na stav obžalovaného v době spáchání skutku lze usuzovat krom ex post prováděného znaleckého zkoumání i analýzou chování obžalovaného právě v době činu. Proto soud i v této věci přistoupil ke zkoumání, zda se obžalovaný při činu choval nějak podivně, nestandardně či takovým způsobem, že by z jeho chování vyvstaly pochybnosti o jeho přičetnosti, nebo zda naopak při páchání protiprávního jednání postupoval zcela cíleně, sofistikovaně a s rozmyslem. Nad rámec obecných a logických judikatorních požadavků na zkoumání chování obžalovaného v době spáchání projednávaného deliktu soud s ohledem na důležitost této otázky rozšířil zkoumání i na předchozí delikt – vloupání do xxx, kterýžto delikt krátce předcházela projednávané věci, a který určité rysy nestandardnosti vykazoval (zejména jde o počínání v prodejně masa, kde vyskládal z lahví a vykreslil hořící srdce se jménem svým a své lásky). Tomu se soud věnuje níže.
75. Ve spojitosti se zkoumáním duševního stavu obžalovaného lze odkázat též na dřívější judikaturu Nejvyššího soudu i Ústavního soudu. Pokud v trestním řízení není zjištěno, že jednání pachatele v době činu vykazovalo znaky abnormálnosti, není ani důvod provádět znalecké dokazování týkající se jeho duševního stavu – viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 1. 2019, sp. zn. 4 Tdo 1582/2018. Z dalšího usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 8. 2014, sp. zn. 6 Tdo 921/2014, zase vyplývá (jak již bylo shora naznačeno), že otázka nepřičetnosti je otázkou právní, jejíž posouzení náleží orgánům činným v trestním řízení na základě skutečností vyplývajících z provedených důkazů; povinnost orgánů činných v trestním řízení vypracovat znalecký posudek k posouzení nepřičetnosti pachatele obecně nenastává, neboť přičetnost se presumuje (dále se rozvádějí případy intoxikace pachatele); nutnost zpracování znaleckého posudku je tak dána pouze tehdy, pokud skutkový podklad, tj. konkrétní okolnosti zjištěné v průběhu dokazování, odůvodňují potřebu získání odborných závěrů z oboru psychiatrie ve smyslu ustanovení § 105 odst. 1 či § 116 tr. ř. Především je ale možno připomenout usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 5. 2019, sp. zn. 8 Tdo 224/2019, proti němuž směřovala i ústavní stížnost, jež ale byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 20. 9. 2019, sp. zn. II. ÚS 3060/19. Podle tohoto posledně uvedeného rozhodnutí Nejvyššího soudu přibrání znalce z oboru psychiatrie (§ 105 odst. 1 tr. ř.) je nutné, pokud důvodně vzniknou pochybnosti o tom, že obviněný není plně přičetný ve vztahu ke konkrétnímu činu (§ 26, § 27 tr. zákoníku). Pochybnosti musejí objektivně vyplývat z výsledků provedeného dokazování a nasvědčovat tomu, že obžalovaný v době činu neměl zachovány rozpoznávací a ovládací schopnosti. Musí proto existovat na základě provedených důkazů jednotlivě i v souhrnu konkrétní reálná pochybnost vycházející ze zhodnocení chování i projevů obviněného. Pro závěr o nutnosti přibrat znalce nepostačuje ani zjištění, že byl obviněný opakovaně psychiatricky léčen (k tomu se odkazuje též na rozhodnutí Nejvyššího soudu publikované v Bulletinu Nejvyššího soudu pod č. 3/1983-23), nebo že po určitou dobu užíval antidepresivní léky, nebo že vykonával činnosti, které se obecně nepovažují za zcela běžné apod.

76. Tuto teoretickou pasáž tedy lze uzavřít tak, že je třeba primárně zkoumat skutek a chování pachatele a až sekundárně v rámci vyvstalých pochybností řešit otázku existence duševní poruchy a zachování schopností ovládacích a rozpoznávacích v době činu.
77. Skutek sám nevykazuje žádné známky dezorganizovanosti či „podivnosti“. Že evidentně nebyl dokonán způsobem původně zamýšleným (obžalovaný byl dopaden krátce po skutku, až ho to samotného překvapilo). Po delší dobu však byl skutek promýšlen a připravován. Obžalovaný si obstaral (ukradl v obydlí svědka V.) nůž. Přišel mu nedostatečně ostrý, pořídil si tedy i ocílek a nůž nabrousil. Ze skutečnosti, že obžalovaný v tíživé finanční situaci neukradl elektroniku svědka V. soud nedovozuje nic nestandardního – i při jeho anetické struktuře osobnosti prostě neokradl svého známého, stejně tak jako neublížil svým rodičům, volil osobu zcela náhodnou. Věděl, že se chce zmocnit vozidla, prostřednictvím třetí osoby tedy objednal vůz taxislužby. Šlo o vůz běžný (Škoda Octavia) – ani žádný luxusní vůz ani žádný vůz zanedbatelné hodnoty. Předem věděl a měl promyšleno, kam se chce nechat odvézt – měl adresu na útržku papíru při sobě. Sedl si za řidiče, nikoliv vedle něj, útočil tedy z výhodné polohy zezadu, pro řidiče stěží postřehnutelně. Nezaútočil nepochopitelným způsobem po cestě, nýbrž racionálně až v okamžiku zastavování vozu na místě (svědkovi B. píplo potvrzení o dojezdu do cíle v 16:26 hod.). Podle svědkyně J. působil obžalovaný jako by ho překvapilo, že na místě někdo byl, jinými slovy – nečekal, že zde někdo bude – opět zcela racionální počínání a úvaha (byť mylná, byla zde svědkyně J.). Po činu se zbavil těla umírajícího poškozeného a po cestě z místa činu ještě vyhodil mobilní telefon, aby přes něj nemohl být vysledován. Že nedomyslel, že ve voze může být zabudovaný GPS lokátor, že nedomyslel, že ve voze může být málo paliva, že nedomyslel, že nemá prostředky na dotankování, to všechno jsou okolnosti nesvědčící o jakémkoliv dezorganizovaném chování. Obžalovaný udával, že chtěl odjet do zahraničí. Důvodně mohl očekávat, že vůz taxislužby nebude mít enormně nízký stav paliva, přičemž na cestu z Prahy do Německa či do Polska bez problémů vystačí i s nízkým stavem paliva, vždyť z xxx (severovýchodní okraj Prahy) je to k polským či německým hranicím málo přes jedno sto kilometrů. Stejně tak jako zastávka na benzínové čerpací stanici a čištění interiéru vozidla nalezenými kapesníčky nesvědčí o dezorganizaci. Obžalovaný se nikdy dříve – alespoň co je známo – obdobného jednání nedopustil. Nemohl tedy být schopen odhadnout intenzitu souboje v kabině vozidla ani krvavost následků tohoto souboje směrem do interiéru vozidla. Nevíme, zda byl překvapen množstvím krve, skutečnost, že interiér čistil, je opět zcela racionální počínání.
78. Ani předcházející delikt (xxx), byť na první pohled může působit mírně bizarně, takové znaky bez dalšího nevykazuje. Ani jeden z policistů, kteří byli k této otázce detailně vyslechnuti, zásadní pochybnosti o přičetnosti obžalovaného tehdy nezískali. Ostatně pokud by získali, byli by nepochybně již v tamním případě iniciovali psychiatrické zkoumání, jak orgánům činným v trestním řízení ukládá trestní řád. Nic takového se nestalo. Že obžalovaný propadl stropem nadvakrát, nesvědčí o ničem – lze například toto počínání vysvětlit tak, že ztratil v uzavřeném a zcela temném prostoru střechy orientaci, čemuž nasvědčuje i to, že se po druhém propadnutí do prodejny masny pokoušel dostat ven, avšak neúspěšně. Pokud pak z nudy, než bude zadržen, vyskládal a vykreslil obrazce – srdce – se jménem svým a své milé, toto soud nepovažuje za obvyklé počínání pachatele vloupání do obchodu, avšak ani za natolik nestandardní, aby indikovalo pochybnosti o přičetnosti, může-li zcela legitimním vysvětlením být například nuda.
79. Ani výpovědi rodičů obžalovaného popisujících jeho do určité míry neobvyklé projevy nesvědčí bez dalšího pro důvodné podezření na nepřičetnost v době spáchání činu. To, že by obžalovaný byl zcela standardní osobností, netvrdil v řízení žádný znalec. Na popisu chování

obžalovaného ze strany jeho rodičů nestavěl žádný ze znaleců své závěry. Navíc soud musí k výpovědím pro jejich blízkost a zcela jistě i citovou angažovanost (ostatně matka obžalovaného uváděla, že bez přiznání invalidního důchodu na Ukrajině by obžalovaný dost možná nemohl vycestovat – nabízí se tedy otázka, do jaké míry bez dalšího stav obžalovaného toto indikoval a do jaké míry šlo o „záchrannou operaci“ rodiny s cílem dostat obžalovaného z válkou zmítané země a z rizika povolání do armády) přistupovat zvlášť obezřetně. Prostě obžalovaný se problematicky projevoval dlouhodobě.

80. Obžalovaný se ani následně těsně po činu nejevil jakkoliv nestandardně ani policistům, kteří jej zadrželi (nic takového spisový materiál neobsahuje), ani žurnálnímu lékaři, který jej v řádu hodin po události vyšetřoval za účelem posouzení způsobilosti umístění na celu a konání úkonů trestního řízení. Nestandardnosti nevyjevoval ani v době hospitalizace iniciované znalkyněmi z přípravného řízení v návaznosti na jeho chování, která znalkyně následně vyhodnotily jako fantazijní produkci, popřípadě prezentaci zážitků obžalovanému známých z doby jeho užívání návykových látek. Pozornosti soudu v tomto směru neuniklo ani zhodnocení stavu obžalovaného v době přijetí k hospitalizaci, kdy ještě před nasazením medikace je obžalovaný charakterizován zcela standardně jako „*zcela klidný, orientovaný, verbální kontakt navazoval ochotně, odpovídal adekvátně*“. Konečně ani z jeho projevů (zpomalenost v myšlení, vyjadřování, dlouhé upřené pohledy tu na senát, tu na příslušníky eskorty) soud nedovozuje více, než že je pod sedativní medikací.
81. Pochybnosti o motivaci případně simulovat chorobné stavy, které vyjadřoval znalec PhDr. Michalec, soud nesdílí. Pokud někdo spáchá delikt, za který v případě uznání vinným hrozí ukládání trestu v trestní sazbě 15-20 roků odnětí svobody nebo výjimečný trest, pak je již tímto beze sporu motivován relativizovat svoji vinu.
82. Ze všech uvedených důvodů se soud přiklonil jednoznačně k závěrům znalkyň z přípravného řízení a uzavírá, že nebylo zjištěno nic, co by zpochybňovalo přičetnost obžalovaného v době spáchání činu.
83. Určité výhrady k formální podobě znaleckého posudku znalkyň z přípravného řízení, který dle obhajoby neodpovídá aktuálním požadavkům právních předpisů, soud konstatuje, že do určité míry tyto námitky sdílí ve vztahu k písemnému znaleckému posudku. V rámci nedílné součásti provádění důkazu znaleckým posudkem, výsledku znalkyň, však byl dán prostor pro prohloubení poznatků o postupu znalkyň a pro vysvětlení jednotlivých momentů znaleckého zkoumání. V kontextu písemného znaleckého posudku a velmi zevrubného výsledku znalkyň (z toho jednou společného výsledku za přítomnosti znaleců obhajoby) soud má veškeré formální kvalitativní požadavky na znalecký posudek tak, jak je upravuje zejména § 41 vyhlášky č. 503/2020 Sb., o výkonu znalecké činnosti, za splněné.
84. Přičetnost obžalovaného tedy znaleckým zkoumáním zpochybněna nebyla.
85. Pokud jde o další skupinu důkazů, tyto se týkají vzniklé nemajetkové újmy, tyto soud hodnotí v pasáži týkající se těchto nároků.

Právní kvalifikace

86. Soud, jak je shora detailně rozvedeno, uzavřel, že trestně odpovědný obžalovaný úmyslně (veden úmyslem přímým podle § 15 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, neboť chtěl způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit zájem chráněný takovým zákonem) zabil poškozeného

v úmyslu zmocnit se jeho vozidla, přičemž svůj čin v řádu mnoha hodin předtím připravoval a promýšlel. Slovy zákona jiného úmyslně usmrtil po předchozím uvážení a v úmyslu získat pro sebe majetkový prospěch. Takové jednání naplňuje právní kvalifikaci zvlášť závažného zločinu vraždy podle § 140 odst. 2, odst. 3 písm. j) tr. zákoníku.

87. Pokud jde o znak předchozího uvážení, zde jde o situaci, kdy pachatel si předem, tj. před spácháním činu zváží rozhodující okolnosti provedení činu, včetně zvolení místa a doby spáchání, použití zbraně či jiného prostředku vhodného pro usmrcení jiného s cílem, aby došlo k jeho úspěšnému provedení a co největšímu možnému vyloučení úspěšné obrany oběti apod., tedy jinými slovy čin si z hlediska jeho provedení tzv. naplánuje. Na druhé straně však není třeba, aby takový plán byl promyšlen do nejmenších podrobností, ale postačí rámcové vymezení rozhodných skutečností provedení činu představě pachatele, které pak může být při jeho vlastním provedení doplňováno či měněno vzhledem ke konkrétním okolnostem případu a vývoji situace. Předchozí uvážení se vztahuje nejen na samotné rozhodnutí, při kterém pachatel předem zvažuje všechny okolnosti svědčící pro úmyslné usmrcení, tak i proti němu, ale zahrnuje i volbu vhodných prostředků pro uskutečnění způsobu provedení usmrcení jiného, přičemž z hlediska časového je zde určitý odstup od vlastního způsobu spáchání trestného činu vraždy, neboť jde ve své podstatě o naplánování provedení takového činu (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 12. 2014, sp. zn. 4 Tdo 1573/2014). Není rozhodné, zda útok proběhl jinak, než si pachatel představoval a plánoval. Podstatné je, že o věci přemýšlel a následně jednal způsobem, který naplňuje znaky skutkové podstaty zločinu vraždy, respektive jejího pokusu. Jak již bylo uvedeno, předchozí uvážení (oproti rozmyslu) předchází trestnému ději s určitým předstihem a zahrnuje plán – předem utvořenou představu postupu pachatele při spáchání trestného činu (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 2. 2018, sp. zn. 7 Tdo 165/2018), a proto je obvykle patrné stadium přípravy zvlášť závažného zločinu vraždy, v rámci níž si např. opatří střelnou zbraň, může si ověřit i její funkčnost, domluví se s další osobou či osobami či si jinak připravuje podmínky pro jeho spáchání, jakož i podmínky a prostředky pro zahlazení stop tohoto zvlášť závažného zločinu (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 3. 2015, sp. zn. 6 Tdo 221/2015). Na druhé straně není vyžadována nějaká zvláštní rafinovanost, detailní promyšlení celé situace, rozplánování jednotlivých fází útoku ani zvážení všech v úvahu přicházejících okolností, neboť postačí i naplánování v podstatě „primitivní“ v závislosti na rozumové úrovni pachatele, kdy takový pachatel předem zvážil podstatné okolnosti pro provedení činu. (ŠÁMAL, Pavel. § 140 [Vražda]. In: ŠÁMAL, Pavel a kol. Trestní zákoník. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 1871, marg. č. 11.) Přesně o popisovanou situaci se zde jedná – obžalovaný si obstaral nůž, nabrousil jej, zajistil si objednávku vozidla taxislužby, měl rozmyšleno, kam se chce nechat odvézt a kde čin spáchat.
88. Soud neshledal, byť hraničně, kvalifikační znak uvedený v § 140 odst. 3 písm. i) tr. zákoníku, že by se jednalo o zvlášť surový nebo trýznivý způsob spáchání činu.
89. Každá vražda je z povahy věci surovým aktem jedné lidské bytosti vůči jinému. Proto tento kvalifikační znak musí být naplněn tehdy, jedná-li se nejen o surový delikt, nýbrž o surový delikt i na vraždu, navíc s atributem „zvlášť“. Tedy v kategorizaci vražda – surová vražda – zvlášť surová vražda musí jít o delikt na tomto extrémním pólu opačném od „běžných“ vražd (být označit vraždu za „běžnou“ může být vnímáno jako necitlivé). Zvlášť surové provedení vraždy je podle komentářové literatury objektivní kategorií bez ohledu na to, jak delikt vůči sobě – a zda vůbec – vnímá oběť. Není přitom nezbytné, aby tento útok zároveň vyvolával zvýšenou trýzeň poškozeného (srov. NS 7 To 62/91, Rt 1/1993), takže o zvlášť surový

způsob spáchání může jít například i tehdy, když je oběť již od počátku útoku v bezvědomí (srov. NS 3 Tdo 1636/2014). Uvádí se, že zvlášť surové spáchání vraždy je například použití více mechanismů útoku (škrčení, topení, ubití, bodné rány), popřípadě jednoho způsobu útoku, avšak zcela excesivně agresivního, razantního. Typicky to bude takový způsob útoku, který je spojen s ubíjením oběti a nápadnější devastací jejího těla, což zahrnuje například případy vražd provedených ukopáním nebo rozdupáním hlavy oběti, vražd provedených nejprve zasazením většího množství bodných ran a poté škrčením oběti, popřípadě vražedných útoků sekyrou, při kterém byla téměř oddělena hlava oběti od těla, přičemž oběti byly zasazovány i další rány do různých částí těla apod. (srov. NS 8 Tdo 1098/2016 či 3 Tdo 662/2013). Dále je vražda spáchána zvlášť surovým způsobem, pokud je provedena bitím pěstmi, popřípadě kopáním do hlavy a následným déletrvajícím dušením (NS 4 Tdo 698/2016, 4 Tdo 1004/2015, 4 Tdo 128/2014 či 4 Tdo 920/2021), popřípadě zasazením extrémně vysokého počtu bodných a bodnořezných ran (srov. NS 7 Tdo 474/2013 – zde šlo o 38 takových ran zasazených velkým nožem – nebo NS 7 Tdo 155/2013 – zde šlo o 55 ran zasazených třem obětem – anebo NS 3 Tdo 559/2021 – v tomto případě šlo „jen“ o 27 ran zasazených sekáčkem na maso). Jako zvlášť surový způsob vraždy lze považovat například situaci, kdy pachatel udeřil oběť nejprve dvakrát holí do hlavy, pak ji násilně odvedl do lesa, následně jí smýkal obličejem obráceným k zemi a udeřil ji ještě kamenem tak, že obličej přepadené byl úplně znetvořen (srov. KS v Hradci Králové 4 To 70/54, Rt 58/1954). /ŠČERBA, Filip. § 140 [Vražda]. In: ŠČERBA, Filip a kol. Trestní zákoník. 1. vydání (2. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2022, marg. č. 65, obdobně ŠÁMAL, Pavel. § 140 [Vražda]. In: ŠÁMAL, Pavel a kol. Trestní zákoník. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 1883, marg. č. 22./ Soud má za to, že byť tělo poškozeného obsahuje vícero hlubokých bodných ran a větší počet ran spíše povrchových, hranice tohoto kvalifikačního znaku projednávaný čin ještě těsně nedosahuje.

90. Pokud jde o druhý alternativní znak této právní kvalifikace, a sice trýznivost, pak tímto směrem soud zaměřil dokazování v rámci čtení výpovědi svědkyně J. a svědka D. Vražda je spáchána zvlášť trýznivým způsobem, jestliže je oběť vystavena bolestem na hranici snesitelnosti trvajícím třeba i po kratší dobu nebo sice méně intenzivním, ale zato déle trvajícím, které velmi citelně zasahují celou osobnost poškozeného. Záleží zde na subjektivním prožívání útoku pachatele ze strany jeho oběti (NS 11 Tdo 1374/2009, 3 Tdo 964/2012). Na zvlášť trýznivý způsob usmrcení lze usuzovat z takových okolností, které charakterizují subjektivní neúměrně kruté pociťované prožitky oběti, jež vnímala od doby, kdy na ní pachatel začal uskutečňovat vražedný mechanismus, až do okamžiku její smrti. Rozhodné pro tuto zvlášť přitěžující okolnost jsou vnímání a prožívání bolestivosti při utrpěných zraněních a vypjatosti psychického prožívání traumatu smrti, a to v míře velmi intenzivní, v níž oběť prožívala důsledky útrap, jimž byla vystavena (NS 8 Tdo 462/2014, Rt 21/2015). Na rozdíl od zvlášť surového způsobu spáchání vraždy je pro posouzení vraždy jako spáchané zvlášť trýznivým způsobem relevantní, zda byla oběť schopna trýznění ze strany pachatele vnímat. Tento znak tedy zpravidla nebude naplněn například v případě, kdy oběť po první ráně ztratila vědomí a nebyla schopna další (zvlášť trýznivou) část útoku vnímat. V úvahu by však v takové situaci připadalo posouzení činu jako pokusu vraždy podle § 140 odst. 3 písm. i) [Drašík a kol. 2015 s. 856]. Půjde například o usmrcení vyhladověním nebo nedostatkem tekutin, pomalé usmrcování, respektive usmrcování mučivým způsobem, například pomalým rdoušením či škrčením, topením ve vodě, zasazením takových ran, které způsobí pomalé vykrvácení, apod. (srov. například NS 4 Tdo 611/2012 či 3 Tdo 964/2012). Za zvlášť trýznivý způsob spáchání činu lze s ohledem na duševní i fyzické útrapy považovat i pozvolné udušení poškozené, kterou pachatelé svázali, položili na postel, přikryli peřinou a zanechali bez pomoci (srov. VS

v Praze 7 To 59/94, Rt 42/1994-I.) /ŠČERBA, Filip. § 140 [Vražda]. In: ŠČERBA, Filip a kol. Trestní zákoník. 1. vydání (2. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2022, marg. č. 66–68, obdobně ŠÁMAL, Pavel. § 140 [Vražda]. In: ŠÁMAL, Pavel a kol. Trestní zákoník. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 1884, marg. č. 22./

91. Svědkové, kteří v té době již umírajícímu poškozenému poskytovali neodkladnou předlékařskou laickou pomoc, nepopisovali, že by poškozený prožíval utrpení, které by bylo zásadně vyšší, než u „běžné“ vraždy. Poškozený, dokud byl ještě při alespoň částečném vědomí, se zajímal o svoji peněženku, požádal o pomoc a těsně před svou smrtí zvolal, že chce zemřít. Z toho nelze dovodit, že by prožíval zásadně vyšší utrpení oproti například jedné bodné ráně nožem zasahující život důležitý orgán, což je případ „běžné“ vraždy, není ani zřejmé, zda vůbec cítil vyšší míru bolesti s ohledem na neúplné přetětí X. hlavového nervu, který má tuto funkci: „*Motorická inervace svalů hltanu a hrtanu, pregangliová vlákna vedou ke gangliím při orgánech v dutině hrudní a břišní, přímá inervace orgánů, senzitivní inervace kořenu jazyka, kůže oblasti zadní a spodní stěny zevního zvukovodu, horní část boltce, hltanu a hrtanu, orgánů v hrudníku a z trávící trubice, epiglottis a z glossoepiglotické oblasti*“ (https://www.wikiskripta.eu/w/Hlavov%C3%A9_nervy), to tím spíše, že nelze vyloučit, že k neúplnému přetětí tohoto nervu mohlo dojít již na počátku útoku. Z vnějších projevů poškozeného na excesivní utrpení usuzovat nelze (opět soud zdůrazňuje, že situaci poměřuje v oblasti vražd, tedy deliktů samotných o sobě agresivních a trýznivých). Z těchto důvodů soud tuto kvalifikaci neshledal – ač v závěrečné řeči státní zástupkyně navrhovala obžalovaného uznat vinným i z naplnění tohoto znaku zvlášť závažného zločinu vraždy.

Úvahy o trestu

92. Vražda je jedním z nejzávažnějších trestných činů. Objektem (předmětem ochrany) je lidský život, který toto ustanovení chrání. Tomu odpovídá i trestní sazba, kterou trestní zákoník pamatuje na zvlášť závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 2, odst. 3 tr. zákoníku, tedy 15–20 let odnětí svobody nebo výjimečný trest. V konkrétním případě způsob provedení této loupežné vraždy patří mezi závažnější – obžalovaný zaútočil na v zásadě v tu chvíli bezbranného poškozeného ze zadního sedadla vozu. Přitom řidiči vozů taxi jsou obecně ohroženou skupinou – zákazníci si nevybírají, z povahy své profese jsou povinni především věnovat svoji pozornost ne vlastnímu bezpečí, nýbrž provozu na pozemních komunikacích. Jsou tedy objektivně zranitelnější obětí, než „běžný“ kolemjdoucí člověk.
93. Obžalovaný je problematická osobnost. Standardní sociální ani právní normy nedodrжуje, dlouhou dobu se oddával užívání návykových látek, krátce před projednávanou věcí se dopustil dalšího – majetkového – trestného činu (za který byl potrestán trestním příkazem Okresního soudu v Lounech ze dne 28. 11. 2022, č. j. 3 T 233/2022-95, ve vztahu ke kterému má nyní projednávaná věc sbíhající se charakter), byl mu v minulosti uložen správní trest vyhoštění a dle dostupných informací se na domovské Ukrajině dopustil deliktu v dopravě, když řídil pod vlivem návykových látek. Jeho osobnost je podle odborného zkoumání (a na charakteristice osobnosti se znalci shodují) xxx jednání, které sleduje pouze vlastní prospěch bez ohledu na druhé. Osobnost obžalovaného je xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx. Jeho pobyt na svobodě je pro společnost nebezpečný, možnost resocializace sporná. Obžalovaný má i problematické sociální zázemí, byť v průběhu trestního řízení se rodiče za obžalovaného postavili a i ve vztahu k soudu učinili nesouhlasné prohlášení stran možného trestu vyhoštění. Z hlediska obžalovaného je však jeho vztah k rodičům problematický, dobrovolně společné soužití opustil, aby se dostal z jejich bezprostřední kontroly a ekonomické závislosti. Pohnutka obžalovaného byla zjištěná, což však s ohledem na právní

kvalifikaci podle § 140 odst. 3 písm. j) tr. zákoníku a na zákaz dvojího přičítání (§ 39 odst. 5 tr. zákoníku) do úvah soudu nadále nevstupuje, tato okolnost je kryta již přísnější trestní sazbou, v jejímž rámci soud výměru trestu zvažuje. Obžalovaný je plně odpovědný za své zaviněné počínání, které realizoval, jak je shora vysvětleno, ve formě úmyslu přímého.

94. Z polehčujících okolností uvedených v § 41 tr. zákoníku soud shledává toliko doznání (písm. l/), které však soud nepřeceňuje s ohledem na to, že obžalovaný byl zadržen krátce po činu uvnitř vozidla a důkazní situace je i bez jeho doznání naprosto jednoznačná. Další v zákoně neuvedenou okolností, kterou však soud zvažoval, bylo učiněné prohlášení viny, byť následně podlehlo nutnosti přezkoumat psychiatrický stav obžalovaného, na což ale opětovně obžalovaný reagoval tak, že alespoň popis skutku z obžaloby učinil nesporným a stran doplnění dokazování souhlasil se čtením výsledků svědků z přípravného řízení a netrval na jejich osobním výslechu. Obžalovaný tedy učinil maximum pro efektivní průběh řízení, což je nutno pozitivně zohlednit.
95. Z přitěžujících okolností uvedených v § 42 tr. zákoníku soud shledává, že okolnosti pod písm. a) /spáchal trestný čin s rozmyslem nebo po předchozím uvážení/ a b) /spáchal trestný čin ze ziskuchtivosti, z pomsty, z národnostní, rasové, etnické, náboženské, třídní či jiné podobné nenávisti nebo z jiné zvlášť zavrženíhodné pohnutky/ jsou již obsaženy v právní kvalifikaci, nemohou tedy do úvah o trestu dále vstupovat. Ovšem okolnost pod písm. c) /spáchal trestný čin surovým nebo trýznivým způsobem, zákeřně, se zvláštní lstí nebo jiným obdobným způsobem/ zcela jistě naplněna je, byť nedosahuje intenzity dalšího kvalifikačního znaku, jak je rozvedeno shora. Zcela jistě šlo o čin surový a zákeřný. Do značné míry, jak je vysvětleno shora, obžalovaný využil bezbrannosti řidiče taxislužby v daném momentu (písm. d/). S ohledem na ukládaný souhrnný trest je nutno uvážit, že obžalovaný spáchal více trestných činů (písm. n/), byť přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku a přečin poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 tr. zákoníku jsou přečiny marginální závažnosti ve srovnání s projednávaným činem.
96. Doba, která uplynula od spáchání trestného činu, do úvah soudu nijak nevstupuje, neboť nejde o dobu nepřiměřenou, řízení nebylo zatíženo průtahy. Osoba pachatele je charakterizovaná shora – obžalovaný je bez vyššího vzdělání, xxxxxxxxxxxx, má problematicky strukturovanou osobnost, v minulosti byl uživatelem návykových látek, bez stálého zaměstnání. Dosavadní způsob života tak obžalovanému k dobru přičíst nelze. Obžalovaný neprojevil upřímně míněnou lítost nad svým počínáním, prozatím nedošlo ani k částečné reparaci způsobených újem v penězích (byť si je soud vědom toho, že ve vazbě výdělkové možnosti prakticky nejsou).
97. Po shrnutí shora uvedených úvah soud dospěl k závěru, že nejsou splněny podmínky pro ukládání trestu výjimečného (§ 54 tr. zákoníku). V trestní sazbě 15-20 roků odnětí svobody však se zřetelem ke shora shrnutým skutečnostem nebylo možno uvažovat o ukládání trestu ve spodní polovině trestní sazby. S ohledem na souběžně ukládaný vedlejší trest vyhoštění na dobu neurčitou soud dospěl k závěru, že adekvátní trest je právě v polovině trestní sazby, tedy ve výměře 17,5 roku.
98. S ohledem na charakter deliktu a uložený trest soud neshledal důvody pro mimořádné zařazení obžalovaného do věznice s ostrahou (§ 56 odst. 3 tr. zákoníku), proto dle zákonných kritérií rozhodl o jeho zařazení do věznice se zvýšenou ostrahou (§ 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku).

99. Jako vedlejší trest soud dále podle § 80 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku uložil trest vyhoštění na dobu neurčitou. Zcela jistě s ohledem na závěry znalců vyžaduje bezpečnost lidí, aby obžalovaný po svém propuštění z výkonu trestu nadále nepobýval na území České republiky. S ohledem na shora rozvedenou povahu a závažnost trestného činu a na to, že jde o důsledek osobnostní struktury obžalovaného, která stěží může doznat zásadních pozitivních změn, nelze jinak, než ukládat trest vyhoštění na dobu neurčitou. V dané věci ani není dána žádná výluka zapovídající uložení tohoto trestu podle § 80 odst. 3 tr. zákoníku – je známa státní příslušnost obžalovaného, nebyl mu udělen azyl, s ohledem na neurované rodinné vazby a zletilost obžalovaného důsledkem tohoto trestu není *nepřiměřený* zásah do soukromého nebo rodinného života pachatele, ve státě, do kterého by měl být vyhoštěn, aktuálně nehrozí, že by byl pronásledován pro svoji rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, příslušnost k určité sociální skupině, politické nebo náboženské smýšlení, nebo jestliže by vyhoštění vystavilo pachatele mučení či jinému nelidskému nebo ponižujícímu zacházení anebo trestu, nejde o občana EU ani jeho rodinného příslušníka. Překážkou uložení trestu vyhoštění podle § 80 odst. 3 písm. d) tr. zákoníku není bez dalšího probíhající válečný konflikt v domovské zemi pachatele, avšak soud musí zvážit, zda pachateli právě s ohledem na probíhající konflikt hrozí pronásledování z důvodů uvedených ve zmíněném ustanovení nebo vystavení tam uvedenému zacházení nebo trestu (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 4. 2023, sp. zn. 4 Tdo 267/2023). Tuto otázku si soud položil a neshledal, že by obžalovanému něco takového hrozilo, zejména pak v oblasti města Rachov, kde se naposledy zdržoval, a které se nachází na západní Ukrajině při hranicích s Rumunskem. Ostatně v případě radikální změny situace na Ukrajině, které by vedly ex post ke vzniku stavu bránícímu uložení trestu vyhoštění, zná české právo řešení v podobě upuštění od výkonu trestu vyhoštění podle § 350h odst. 4 tr. ř..
100. Proto, že projednávaný delikt obžalovaný spáchal dříve, než mu byl dne 5. 1. 2023 doručen trestní příkaz Okresního soudu v Lounech ze dne 28. 11. 2022, č. j. 3 T 233/2022-95 (což má účinky vyhlášení rozhodnutí - § 341e odst. 8 tr. ř.), je třeba ukládat podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku souhrnný trest. Proto soud obžalovaného tímto výrokem o trestu potrestal jak za zvlášť závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 2, odst. 3 písm. j) tr. zákoníku, tak za sbíhající se dílem dokonaný, dílem pokus podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku přečinu krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku a za přečin poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 tr. zákoníku, za které byl odsouzen citovaným trestním příkazem. Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku tak soud zrušil výrok o trestu z trestního příkazu Okresního soudu v Lounech ze dne 28. 11. 2022, č. j. 3 T 233/2022-95, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo tímto zrušením, pozbyla podkladu.
101. Pro ukládání jakéhokoli ochranného opatření soud s ohledem na výsledky dokazování neshledává důvody.

Výroky o náhradě škody a nemajetkové újmy v penězích

102. Pokud jde o výrok o náhradě škody, se svým nárokem na náhradu škody se k trestnímu řízení řádně a včas připojila **Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví**, IČO 47114321 (pod č. j. 2022/NS/006192), a to s nárokem na náhradu nákladů za hrazené služby ve výši 3 958 Kč, spočívající v nákladech na výkon defibrilace, prohlídku zemřelého a jeho převoz, vzniklé v souvislosti s protiprávním jednáním obžalovaného vůči poškozenému, který byl pojištěncem jmenované pojišťovny. Tento nárok poškozené shledal soud důvodným v plném rozsahu. Nárok se opírá o ustanovení § 55 odst. 1 věta první zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, které stanoví:

„Příslušná zdravotní pojišťovna má vůči třetí osobě právo na náhradu těch nákladů na hrazení služby, které vynaložila v důsledku zaviněného protiprávního jednání této třetí osoby vůči pojištěnci.“ Poškozená svůj nárok řádně doložila rozpisem plateb za úkony, které v daném případě směřovaly již toliko k provedení prohlídky zemřelého a jeho převozu. O důvodnosti a výši uplatněného nároku v hlavním líčení nevznikly pochybnosti, když je zřejmé, že smrt poškozeného, jehož prohlídka a převoz byly provedeny, nastala jednáním obžalovaného. Soud proto obžalovanému podle § 228 odst. 1 tr. ř. uložil povinnost poškozené způsobenou škodu v plném rozsahu v souladu s jejím připojeným nárokem uhradit.

103. Soud rozhodl i o včas a řádně uplatněném nároku poškozené **České republiky, zastoupené Ministerstvem spravedlnosti ČR** (pod č. j. MSP-16/2023-ODSK-POH/4), na kterou zčásti přešel z poškozené N. P. nárok na náhradu nemajetkové újmy v penězích v důsledku výplaty peněžité pomoci obětem trestné činnosti. Tento nárok poškozené shledal soud důvodným v plném rozsahu. Rozhodnutím Ministerstva spravedlnosti ze dne 21. 3. 2023 č. j. MSP-16/2023-ODSK-OTC/7, pravomocným dne 24.3.2023, byla N. P. po splnění podmínek pro poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti podle § 24 odst. 1 písm. c) zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o obětech trestných činů“), s odkazem na § 28 odst. 1 písm. c) zákona o obětech trestných činů poskytnuta peněžitá pomoc ve výši 200 000 Kč (poškozená se připojila s nárokem na náhradu nemajetkové újmy ve výši 800 000 Kč). Předmětná částka byla poškozené vyplacena k rukám její matky E. H. P. ke dni 23. 3. 2023. Právo na náhradu nemajetkové újmy co do výše 200 000 Kč na poškozenou Českou republiku – Ministerstvo spravedlnosti ČR přešlo na základě zákonné cese ve smyslu § 33 zákona o obětech trestných činů, který stanoví: „*Poskytnutím peněžité pomoci oběti přechází nárok oběti na náhradu škody nebo nemajetkové újmy vůči pachateli na stát, a to v rozsahu poskytnuté peněžité pomoci.*“ Z dikce zákonného ustanovení vyplývá, že poškozená vstupuje do procesních práv původní poškozené N. P., a to v rozsahu jejího – již uplatněného – nároku na odškodnění nemajetkové újmy, tzn. že co do této částky (200 000 Kč) došlo na základě zákonného přechodu nároku na odškodnění ke změně v osobě věřitele. Soud nadto doplňuje, že o důvodnosti a výši uplatněného nároku v hlavním líčení nevznikly pochybnosti, když je zřejmé, že poškozená N. P. byla dcerou oběti, která v důsledku jednání obžalovaného zemřela, a ke které měl poškozený M. P. vyživovací povinnost. Soud proto obžalovanému podle § 228 odst. 1 tr. ř. uložil povinnost poškozené způsobenou nemajetkovou újmu v plném rozsahu v souladu s jejím připojeným nárokem uhradit.
104. Dále se se svými nároky na náhradu nemajetkové újmy v penězích k trestnímu řízení připojily **nezletilá poškozená N. P., poškozená E. H. P. a nezletilá poškozená V. P.**, když dcera poškozeného N. P. požadovala v rámci této náhrady částku 600 000 Kč [původně požadovala částku ve výši 800 000 Kč, avšak v návaznosti na odškodnění nemajetkové újmy ve výši 200 000 Kč Českou republikou – Ministerstvem spravedlnosti ČR (viz bod 103) došlo k alikvotnímu ponížení této částky], družka poškozeného E. H. P. částku ve výši 800 000 Kč a nezletilá V. P. částku ve výši 400 000 Kč. Své návrhy pečlivě a podrobně písemně odůvodnily tak, že nezletilá N. požadovala náhradu nemajetkové újmy za zásah do jejích osobnostních práv spočívajících v právu na ochranu života a zdraví její blízké osoby, na spořádaný rodinný život, na klidné a bezpečné dětství a vyrůstání, na čest a důstojnost její blízké osoby, a z titulu duševních útrap; družka E. H. požadovala náhradu nemajetkové újmy za zásah do jejích osobnostních práv spočívajících v právu na ochranu života a zdraví její blízké osoby, na spořádaný, klidný a šťastný rodinný život a na čest a důstojnost její blízké osoby a z titulu duševních útrap; a konečně nezletilá V. požadovala náhradu

nemajetkové újmy za zásah do jejích osobnostních práv spočívajících v právu na ochranu života a zdraví její blízké osoby, na spořádaný rodinný život a na klidné a bezpečné dětství a vyrůstání a z titulu duševních útrap. Všechny uplatnily příslušenství ve formě zákonného úroku z prodlení ve výši 15 % ročně z dlužné částky od 18. 8. 2023 do zaplacení.

105. Při posuzování jejich nároku na náhradu nemajetkové újmy v penězích soud vycházel z § 2959 NOZ a související judikatury. Ustanovení § 2955 NOZ stanoví, že při usmrcení nebo zvláště závažném ublížení na zdraví odčiní škůdce duševní útrapy manželu, rodiči, dítěti nebo jiné osobě blízké peněžitou náhradou vyvažující plně jejich utrpení. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti. Z uvedeného ustanovení plyne, že stanovení výše náhrady je ponecháno na úvaze soudu, který při svém rozhodování zváží zejména intenzitu vztahu mezi pozůstalými a osobou zemřelou, věk zemřelé, rovněž by pak měl přihlédnout k morálnímu zadostiučinění ve formě zpravidla trestněprávního postihu škůdce. Na straně škůdce pak soud zvažuje zejména míru zavinění škůdce, a to i při případném zvážení míry spolupůsobení poškozené osoby, postoj škůdce ke svému jednání a způsobenému následku (zejména formou projevené lítosti, náhrady újmy, omluvy apod.), a rovněž dopad události do sféry škůdce. Rovněž by měl soud zvážit majetkové poměry škůdce, nicméně v tomto ohledu nutno zdůraznit, že majetkové poměry škůdce je nezbytné vnímat toliko jako výjimečný nástroj zmírnění přílišné tvrdosti zákona. Zvážení majetkových poměrů škůdce nesmí být chápáno jako přímá úměrnost mezi rozsahem majetku škůdce a výší náhrady. Rozhodující pak nejsou majetkové poměry škůdce v době rozhodování, ale i perspektiva jejich potenciálního vývoje v budoucnosti. K tomu blíže rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 19. 9. 2018 sp. zn. 25 Cdo 894/2018, z něhož vyplývá, že „při určení výše náhrady za duševní útrapy spojené s usmrcením osoby blízké je třeba zohlednit okolnosti jak na straně pozůstalého, tak i na straně škůdce. Na straně pozůstalého je významná zejména intenzita jeho vztahu se zemřelým, věk zemřelého a pozůstalých, případná existenční závislost na zemřelém a případná jiná satisfakce (jako např. omluva, správní postih škůdce či jeho trestní odsouzení), která obvykle není sama o sobě dostačující, její poskytnutí však může mít vliv na snížení peněžitého zadostiučinění. Zohlednit lze rovněž, byl-li pozůstalý očitým svědkem škodní události, byl-li s jejími následky bezprostředně konfrontován či jakým způsobem se o nich dozvěděl. Kritéria odvozená od osoby škůdce jsou především jeho postoj ke škodní události, dopad události do jeho duševní sféry, forma a míra zavinění a v omezeném rozsahu i majetkové poměry škůdce, které jsou významné pouze z hlediska toho, aby výše náhrady pro něj nepředstavovala likvidační důsledek. Požadavek srovnání výše náhrad přiznaných v některých případech zásahů do práva na čest, důstojnost, popřípadě soukromí veřejně známých osob ze strany informačních médií a v případech jiných zásahů do osobnostních práv nelze mechanicky vykládat tak, že by náhrada za usmrcení osoby blízké měla být vždy vyšší než náhrada za zásah do jiných osobnostních práv. Za základní částku náhrady, modifikovatelnou s užitím zákonných a judikaturou dovozených hledisek, lze považovat v případě nejbližších osob (manžel, rodiče, děti) dvacetinásobek průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za rok předcházející smrti poškozeného.“ Průměrná hrubá měsíční nominální mzda přepočtená počty zaměstnanců v národním hospodářství za rok předcházející smrti poškozeného na území České republiky (tj. rok 2021) činila dle dat Českého statistického úřadu 40 135 Kč (viz www.czso.cz/csu/czso/cr/prumerne-mzdy-4-ctvrtleti-2021). Její dvacetinásobek dosahuje výše 802 700 Kč, což je v daném případě základní částka náhrady nemajetkové újmy. Z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 12. 4. 2016 sp. zn. 4 Tdo 1402/2015, je zřejmé, že za nejsilnější citové vazby mezi rodinnými příslušníky lze obecně označit ty, které se tvoří v přímé příbuzenské linii. Tradičně nejužší spojení je charakteristické pro vztah mezi rodičem a dítětem, manželi, eventuálně též sourozenci. „Při

úvahách o výši náhrady nemajetkové újmy podle § 2959 NOZ je třeba vycházet z principu proporcionality. Přitom se zohledňují okolnosti na straně poškozeného (tj. pozůstalého), mezi které patří zejména kvalita a intenzita příbuzenského vztahu, věk, materiální závislost pozůstalého na usmrcené osobě apod. Na straně obviněného je třeba vzít v úvahu především jeho postoj k projednávané věci, dopad události do jeho duševní sféry a míru zavinění, eventuelně spoluzavinění usmrcené osoby. Samotné popírání viny nebo podání řádného či mimořádného opravného prostředku nemůže být důvodem ke zpřísnění přiznávané kompenzace. Pokud jde o majetkové poměry obviněného, lze je zohlednit při úvaze o výši náhrady nemajetkové újmy v rámci moderačního práva tak, aby výše náhrady nebyla pro obviněného likvidační. Přitom jsou rozhodné nejen jeho stávající majetkové poměry, ale uváží se i jeho věk a v návaznosti na to též předpoklady uhradit vzniklou újmu do budoucna. Duševní útrapy spojené s prožíváním usmrcení blízké osoby je třeba pro účely stanovení výše náhrady posuzovat z pohledu průměrného člověka. Případné snížení či naopak zvýšení této náhrady musí být v rámci trestního řízení řádně doloženo a prokázáno poškozeným. Obvyklá výše náhrady nemajetkové újmy se může pro skupinu citově nejbližší spjatých osob, jakými jsou rodiče, děti a manželé pohybovat v základním rozpětí mezi 240 000 Kč až 500 000 Kč.“

106. V případě poškozené **N. P.** ve světle shora nastíněných kritérií soud přihlédl k úzkému vztahu mezi ní a jejím otcem (obětí). Bylo postaveno najisto, že N. je dcerou poškozeného. Z dokazování vyplynulo, že mezi poškozeným a nezletilou bylo citové pouto, poškozený se podílel na její výchově a výživě, nezletilá byla s poškozeným v kontaktu, trávila s ním společné chvíle, věnoval se jí. Obžalovaný tak svým činem přetrhl pouto vytvořené mezi nezletilou a jejím otcem, to pouto, které bývá mezi dcerou a otcem; odejmul tak nezletilé v jejím raném věku možnost podělit se se svým otcem o dětské radosti i starosti, znemožnil jí už navždy prožívat společné chvíle s oběma rodiči. Nezletilá už nikdy nebude moci svým vrstevníkům sdělovat, jaké zážitky prožila se svým otcem. O toto jí obžalovaný svým jednáním ochudil. Naopak obžalovaný zapříčinil, že poškozená, v okamžiku konfrontace s realitou, přestává být klidná, pláče, teskní po otci, zároveň pociťuje strach, že přijde i o matku, ve své podstatě se nezletilé ztrátou otce zcela obrátil svět. Obžalovaný vystavil dítě tomu, aby prožívalo psychickou bolest v důsledku ztráty otce, pročež nezletilá pozbyla možnosti prožívat klidné a bezpečné dětství, jakož i zdařilé vyrůstání a rozvoj v období dospívání. Usmrcením poškozeného obžalovaný připravil nezletilou o lehkost a bezstarostnost dětství, kdy je jisté, že se nezletilá se ztrátou blízkého člověka bude ještě dlouho vyrovnávat. Soud je s výší uplatněného nároku ztotožněn, považuje jej za oprávněný a přiměřený, přičemž zároveň neshledal žádného důvodu k tomu, aby jej přiznal pouze z části. Nárok je opřen o pravidla dovozená judikaturou Nejvyššího soudu ČR, kdy za základní částku náhrady nemajetkové újmy, v případě nejbližších osob, se považuje dvacetinásobek průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za rok předcházející smrti poškozeného. Je zřejmé, že stran poškozené nedošlo k neadekvátnímu navyšování nároku. S ohledem na uvedené soud dospěl k závěru, že poškozené N. P. náleží za zásah do osobnostních práv spočívajících v právu na ochranu života a zdraví její blízké osoby, na úplné rodinné vazby, na klidné a bezpečné dětství a vyrůstání a za prožité duševní útrapy jako náhrada nemajetkové újmy v penězích částka 800 000 Kč, resp. částka 600 000 Kč po odečtení částky 200 000 Kč, která jí byla vyplacena Českou republikou – Ministerstvem spravedlnosti k rukám její matky dne 23. 3. 2023.
107. Jde-li o náhradu nemajetkové újmy ve vztahu k poškozené **E. H. P.**, soud si kladl otázku, do jaké míry byla činem obžalovaného zasažena její osobnostní práva. Není sporu o tom, že nečekaná a násilná smrt poškozeného – ať tehdejšího či bývalého partnera – zasáhla

nenávratně do jejího života. Jeho ztrátu lze pro ni považovat za citelnou, především v tom směru, že na výchovu a výživu jejích dětí zůstala sama, bez finanční, ale i psychologické podpory poškozeného, starosti a radosti spojené s vyrůstáním a dospíváním jejích (matričně prokázané) dcery N. nebude mít s kým sdílet. V tomto směru poškozená ztratila oporu ve svém životě, kterou jí mohl poškozený poskytnout. Na druhou stranu soud musí přihlídnout i ke skutečnosti, že partneři v době spáchání skutku žili odděleně. Ač důvodem takového soužití byly údajně finanční problémy, projevující se především dluhy na nájemném, je soud toho názoru, že takovouto situaci by partneři, kteří jsou na sebe citově pevně vázáni, takový problém řešili spíše otázkou nalezení společného nízkonákladového bydlení, nikoliv odděleným ubytováním, a to i s ohledem na těhotenství poškozené E. H. P. Soud nemá pochybnosti o jejich kladném vztahu, což ostatně vyplývá z doložené komunikace mezi ní a poškozeným. Dle prokázaného se spíše jednalo o přátelství, kdy se vzájemně podporovali, sdělovali si běžné, dennodenní zážitky, avšak silné citové pouto, hluboké vazby, které mohou být toliko mezi partnery, prokázáno není. Ostatně s tím souvisí i otázka neprokázané paternity k nezletilé V. Za situace, kdy by bylo najisto postaveno, že poškozený je otcem nezletilé V., podporovalo by to významně tvrzení poškozené E. H. P., že se partneři k sobě chtěli vrátit, aby fungovali jako úplná rodina, rodina bohatší o další lidský život. Toto však zůstalo v rovině neprokázaného, ačkoliv iniciování řízení o určení otcovství nic nebránilo. Nutno doplnit, že opačná situace – kdy by bylo prokázáno, že nezletilá V. není dcerou poškozeného – by naopak vylučovala tvrzení poškozené o plánovaném spojení rodiny. S ohledem na uvedené soud dospěl k závěru, že poškozené E. H. P. náleží za zásah do osobnostních práv spočívajících v právu na ochranu života a zdraví její blízké osoby, na úplné rodinné vazby a za prožité duševní útrapy jako náhrada nemajetkové újmy v penězích částka odpovídající 10% požadované částky, tj. ve výši 80 000 Kč. Ve zbytku vzneseného nároku byla proto poškozená ve smyslu § 229 odst. 2 tr. ř. odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních.

108. Soud dále uvádí, že oběma poškozeným (nezletilé N. a E. H. P.) bylo přiznáno i příslušenství, tedy zákonný úrok z prodlení. Výše úroku z prodlení (15 %) se odvíjí od roční výše reposazby stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž došlo k prodlení (ke dni 1. 7. 2023, což je první den kalendářního pololetí, v němž došlo k prodlení, činila 7 %), zvýšené o 8 procentních bodů (§ 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb.). K otázce splatnosti soud uvádí, že konkrétní výše nemajetkové újmy byla obžalovanému sdělena dne 16. 8. 2023 v rámci prvního hlavního líčení ve věci. Splatnost k 17. 8. 2023 považuje soud, vzhledem k dostupným možnostem bezhotovostní platby v poměrně krátkém časovém intervalu, za adekvátní, a to i s ohledem na znění zákonného ustanovení, když dlužník je povinen po výzvě věřitele splnit dluh bez zbytečného odkladu (§ 1958 NOZ). Do prodlení se tedy obžalovaný dostal dnem 18. 8. 2023.
109. A konečně, jde-li o poškozenou **V. P.**, soudu nezbývalo než ji s jejím nárokem na náhradu nemajetkové újmy v penězích odkázat ve smyslu § 229 odst. 1 tr. ř. na řízení ve věcech občanskoprávních. V řízení před soudem nebylo prokázáno, a to ani přes opakované dotazy soudu činěné směrem k matce nezletilé, poškozené E. H. P., zda je či není dcerou poškozeného. Poškozený není matrikou veden jako otec nezletilé, taktéž nebylo prokázáno, že by se vedlo občanskoprávní řízení o určení jeho paternity k nezletilé. Soud v trestním řízení není oprávněn posuzovat samostatně postupem podle § 9 odst. 1 tr. ř. otázku osobního stavu, jakožto otázku předběžnou, mezi které mj. patří i otázka určení otcovství. Již z těchto formálních důvodů soud nemohl rozhodnout o přiznání poškozenou nárokové částky.

110. Pokud jde o okolnosti na straně obžalovaného, při rozhodování otázek souvisejících s výší nemajetkové újmy soud zohlednil rovněž požadavek vyplývající z ustálené judikatury ohledně zvážení majetkových poměrů obžalovaného, a dospěl k závěru, že uložená náhrada škody a nemajetkové újmy v penězích nemá vzhledem k věku, zdravotnímu stavu a předpokládané pracovní realizaci obžalovaného likvidační charakter. Přestože je obžalovaný odsuzován k citelnému trestu, je zřejmé, že i po jeho výkonu bude stále v produktivním věku a bude mít příležitost svým přičiněním, resp. svou prací na náhradu nemajetkové újmy prostředky zajistit. Pro úplnost soud v tomto kontextu připomíná, že majetkové poměry obžalovaného zde nejsou základním kritériem pro určení výše nároku poškozených, jak je tomu např. u peněžitého trestu, ale toliko hlediskem podružným, hrajícím určitou korigující roli. Majetkové poměry obžalovaného jako škůdce se totiž neprojeví ve způsobu vnímání útrap poškozenými, a lze k nim tedy přihlížet spíše jen výjimečně ve smyslu jakési moderace vedené zájmem na tom, aby zásadně nedošlo k majetkové likvidaci škůdce, aby byla zachována jeho možnost vést snesitelný a důstojný život a aby výše náhrady odpovídala principu proporcionality. Zásadně totiž platí, že každý musí nést důsledky svého jednání, a to tím spíše, pokud se jedná o následky úmyslného trestného činu. I pokud přiznanou částku ve prospěch všech poškozených nebude obžalovaný schopen uhradit jednorázově bezodkladně, je v souladu se zásadou spravedlivé únosnosti, aby byl s ohledem na všechny okolnosti případu zatížen finanční povinností ve prospěch poškozených po určitou část svého života (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 12. 2. 2020 sp. zn. 7 Tdo 1485/2019).

Poučení:

ku lze podat odvolání do 8 (osmi) dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

oláním napadnout

- a) státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku,
- b) obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká,
- c) zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci,
- d) poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, pro nesprávnost výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení.

apadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

vaného může rozsudek napadnout odvoláním jen státní zástupce; toliko pokud jde o povinnost k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo k vydání bezdůvodného obohacení, má toto právo též poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení.

vaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel, partner a druh. Státní zástupce může tak učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho zákonný zástupce a jeho obhájce.

e lhůtě 8 dnů ode dne jeho doručení nebo v další lhůtě k tomu stanovené předsedou senátu soudu prvního stupně podle § 251 trestního řádu také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých

výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku přecházelo (§ 249 odst. 1 trestního řádu).

vinen v odvolání uvést, zda je podává, byť zčásti, ve prospěch nebo neprospěch obviněného (§ 249 odst. 2 trestního řádu).

nové skutečnosti a důkazy (§ 249 odst. 3 trestního řádu).

ohou s úspěchem uplatnit ty osoby, které se ho po vyhlášení rozsudku výslovně vzdaly.

yl odsuzujícím rozsudkem, jímž soud odsoudil obžalovaného k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, přiznán alespoň zčásti nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, má právo žádat o vyrozumění o konání veřejného zasedání o podmíněném propuštění odsouzeného z trestu odnětí svobody. Žádost poškozený podává soudu, který rozhodoval v prvním stupni (§ 228 odst. 4 trestního řádu).

Praha 1. února 2024

Mgr. Michal Roubíček v.r.
předseda senátu